

BRANDKÅRSUNGDOMARNAS

NIVÅKURS I

UTBILDARENS HANDBOK



Text	Suvi Almqvist
Uppdatering	Mervi Jaakola
Svensk text	Anders Ehrnsten
Bilder	Hannu Leskinen
Redaktion	Räddningsbranchens Centralorganisation i Finland

ISBN 000-00-000-000-0
ISBN 000-00-000-000-0 (pdf version)

RÄDDNINGSBRANCHENS CENTRALORGANISATION I FINLAND
HELSINGFORS 2012

6. uppdaterade upplagan 2016

Partiellt kopieringsförbud

Kopiering av detta verk är i enlighet med Upphovsrättslagen (404/61) förbjuden, med undantag för vad avtalat mellan Finska staten och Kopiosto r.y. om delvis kopiering för undervisningsändamål.

INLEDNING

Målet för brandkårsungdomsarbetet är att uppfostra ungdomarna till personer som tar sina medmänniskor i beaktande och som känner sitt ansvar inom samhället. Vi utbildar ungdomar för att kunna ge dem förutsättningar att förhindra, att olyckor uppstår och så, att de kan handla självständigt och säkert i nödsituationer. Brandkårsungdomsarbetets mål är, att stöda ungdomarnas utveckling så, att de lär sig lita på sig själv och att de växer upp till ansvarskännande medborgare som kan samarbeta.

*Inom brandkårsungdomsarbetet är det viktigt att till alla deltagande ungdomar från allra första början lära ut de rätta och trygga handlingssätten och grunderna. **Nivåkurs 1** är den första egentliga grundkursen inom utbildningssystemet för brandkårsungdomar. Kursen är utarbetad för ungdomar i en ålder av 10 till 11 år som redan har en viss erfarenhet av brandkårsverksamhet. Kursen kan med fördel förverkligas i lägerförhållanden av ditt räddningsförbund. Man kan också gärna använda materialet som hjälp för veckoövningarna inom den egna brandkåren. Kursen introducerar ungdomarna i brandkårens verksamhet med hjälp av olika övningar och mångsidiga uppgifter.*

Räddningsbranchens Centralorganisation i Finland r.f.

Simo Tarvainen

Verkställande direktör

ANVÄNDADET AV KURSPAKETET

Vid ett utbildningstillfälle möts tre faktorer: eleven, utbildaren och ämnet som skall läras ut. Utbildarens roll är att sammanföra eleven och ämnet som skall läras ut under de mest förmånliga förhållanden. Detta ställer stora krav på utbildaren. En utbildare som behärskar sitt ämne är förtroendeingivande och säker, vilket tillsammans med rätt valda utbildningsmetoder skapar goda förutsättningar för en effektiv inläring.

Kurspaketets innehåll baserar sig på de tidigare kurspaketen samt publikationer som SPEK har utarbetat samt på erfarenheter och material som tidigare utbildare ansett vara bra att använda. Utbildarens material innehåller en del av de behövliga bakgrundsfakta men en viss självstudie kan vara bra att utföra. Kursledarens uppgift är att koncentrera sig på vissa viktiga grundkunskaper med hjälp av föreläsningar och övningar. Dessutom bör kursledaren beakta deltagarnas ålder och bakgrund samt tidigare erfarenhet vid uppgörande av kursprogrammet och fastställandet av svårighetsgraden för kursen. Passande gruppstorlek är 10 – 20 ungdomar.

ÖVNINGAR

Tiden för övningarna bör utnyttjas effektivt. Reservera nödvändigt material på förhand och förbered övningsplatsen så, att övningarna kan påbörjas genast på utsatt tid. Se till på förhand, att eleverna har den personliga utrustningen som behövs för övningen.

Dela vid behov in kursen i mindre grupper genast i början av övningen. Att kunna jobba i grupp är en viktig del av brandkårsungdomarnas utbildning. Varje grupp skall ha en egen hjälputbildare som är ansvarig för gruppens säkerhet under övningen.

UTBILDNINGSPLATSERNA

Teorilektionerna bör i mån av möjlighet ordnas i ändamålsenliga "klassrum" eller utbildningstält med behövlig utrustning som tavla, projektorer osv. Vid val av övningsplatser bör man se till, att man utför uppgifterna i så naturliga men säkra förhållanden som möjligt. I lägerförhållanden bör man beakta hur mycket teknik man har att tillgå då man gör upp sina planer för utbildningen.

NIVÅKURS I

KUR SINNEHÅLL OCH LEKTIONS FÖRDELNING

OBLIGATORISKA ÄMNER

LT 1	Kursöppning, spelreglerna för kursen
ÖT 2	Brandvarnaren
ÖT 3	Uppställningar
ÖT 4	Nödanmälan
ÖT 5	Pytssprutan
ÖT 6	Släckningstäcket
ÖT 7	Strålrör
ÖT 8-9	Slanghantering
ÖT 10	Knopar
LT 11	Rädda sig ur en brand
ÖT 12-13	Att möta en patient
LT 14	Vad är första hjälp
ÖT 15	Stukningar
LT 16	Trafikuppfostran
LT 17	Brandkårsungdomsarbetet
LT 18	Omgivningens risker (skolan)
ÖT 19-21	Slutövning
LT 22	Avslutande av kursen

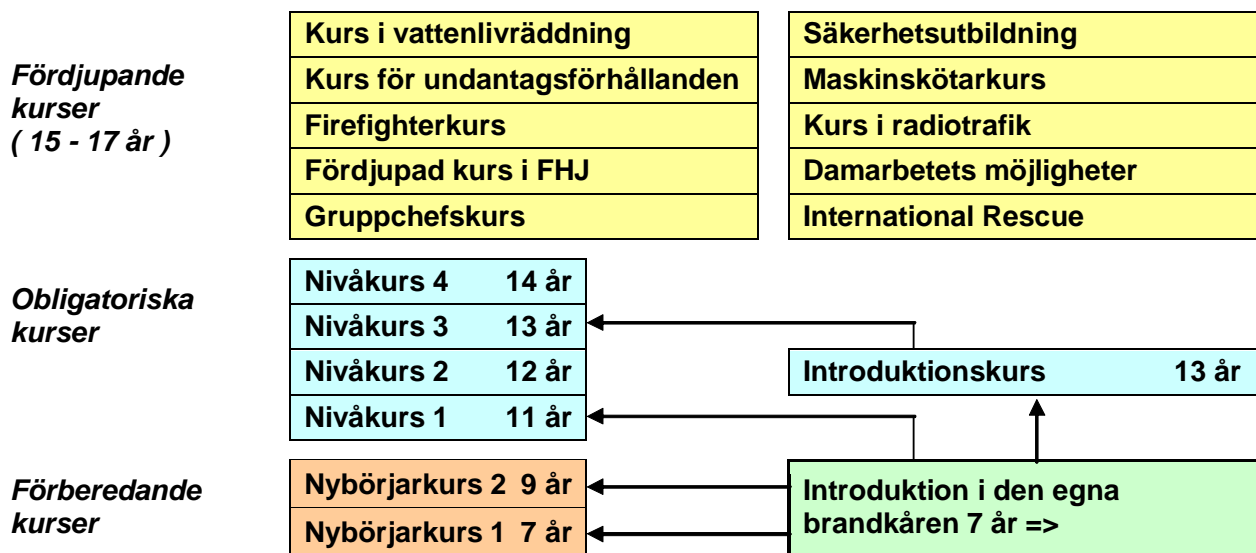
VALBARA ÄMNEN

LT 23	Lägerliv
LT 24-25	Spelregler för kursen
ÖT 26-28	Samhörighet
ÖT 29	Knopar
ÖT 30-31	Övningsbana med knopar
LT 32	El säkerhet
LT 33	Tävlingsverksamhet
LT 34	Polisens verksamhet
LT 35	Uppförande
LT 36	Kökets verksamhet
LT 37	Klädseln
LT 38	Vattensäkerhet
ÖT 39	Vattensäkerhet, simning
LT 40	Varmans rättigheter

PLANERING AV NIVÅKURS

KURSSYSTEMET

Varje kurs består av 28-32 lektioner eller övningar. En lektion eller övningstimme är 30 minuter lång. Kurserna innehåller 22 obligatoriska ämnen samt dessutom en hel del tillvalsämnen ur vilka används 6-10 ämnen. På detta sätt kan utbildaren variera kursinnehållet beroende på hur gruppen ser ut eller beroende på kursplatsen och den till buds stående utrustningen.



NIVÅMÄRKEN

Kurssystemet innehåller inga kursprov utan de som är villiga får avlägga en "examen" med därtill hörande nivåprov. Examina avläggs som en slutövning. Nivåprovet innehåller både ett skriftligt och ett praktiskt prov. Nivåprovet kan göras sista dagen på lägret eller i lokalförbundens regi under hösten/vintern.

NIVÅKURS I
NIVÅKURS II
NIVÅKURS III
NIVÅKURS IV

slangmästare
 redskapsmästare
 strålmästare
 sprutmästare

NIVÅKURS I

ALLMÄNT OM LEKTIONER

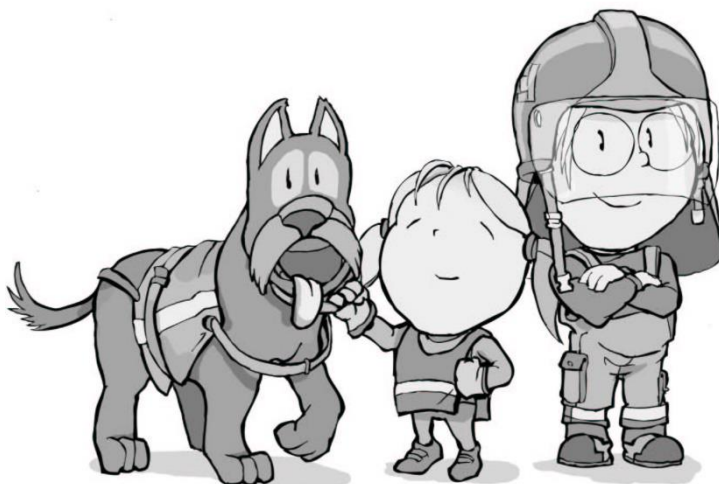
LEKTIONENS LÄNGD	30 min
PLATS	Lektionssalen och övningsområdena
REKVISITA	Berättelser, flaptavla eller vanlig tavla, overhead apparat, elevernas arbetsböcker, övrigt material och redskap.
FÖRBEREDELSE	Förbered lektionerna väl. Anländ i tid till platsen och kontrollera, att alla grejer fungerar.
INLEDNING OCH AVSLUTNING	<p>Inled lektionen med att hälsa och berätta kort om lektionens innehåll. Avsluta lektionen med att berätta var och när kursen samlas nästa gång och vad som då står på programmet.</p> <p><i>Lektionerna kan med fördel inledas och avslutas på samma sätt; att sitta i en ring, stå på ett led, genom att ropa kursens slagord osv. Om det under dagens lopp ordnas flere lektioner i följd, kan man börja och avsluta dagen på tidigare nämnt sätt.</i></p>
GRUPPINDELNING	Grupperna skall fördelas på olika sätt varje gång; indelning till två, indelning till fyra, barnen väljer själv, utbildaren väljer, man utser "kungar" som väljer, osv.
INDIVIDUALISM	<p>Kom ihåg, att alla barn och grupper fungerar olika. Ta i beaktande hurdan grupp du undervisar. Med en grupp hinner du kanske med fem övningar medan följande grupp kanske hinner med bara två övningar på samma tid. Även utbildarna är olika.</p> <p><i>Det är roligt att ställa ut saker och teckningar som barnen gjort. Självförtroendet växer då man får förevisa sitt eget arbete för någon annan.</i></p>
LÄROMETODER <p><i>Lektioner LT och övningar ÖT är inte skilda åt på sidorna som berättar om innehållet. Varje lektion borde innehålla även övningar.</i></p>	<p>Varje lektion borde innehålla samarbete, grupparbete eller arbete parvis. Försök inte lära ut för mycket på en gång, utan välj några övningar som ni kan göra grundligt.</p> <p><i>Timplanen i detta utbildningspaket är inte huggen i sten. Plocka istället ut övningar som är passande för just din grupp.</i></p>

EGNA ANTECKNINGAR



I DITT SÄLLSKAP UNDER KURSEN

”Vi är barnen i familjen af Löfgren, dvs. Ullis af Löfgren och Freddy af Löfgren. Jag heter Ullis och är åtta år och min bror Freddy är elva. Freddy är ibland helt kul men vanligtvis retar han mig och mina kompisar. Freddy är urstark; han orkar lyfta upp vårt köksbord. Till familjen hör även en hund vars namn är Ludde. Ludde älskar korv och vackra flickhundar. Vi kommer att följas åt under hela denna kurs för brandkårsungdomar. Ha en trevlig och säker kursvecka!”



”Vi är barnen i familjen Lindroos och vi heter Lisbeth och Leif. Jag heter Leif men kallas Lefa och jag är 13 år. Min storsyster heter Lisbeth och hon är redan 16 år. Jag är en klok pojke för jag fick full tia i mattaprovet i skolan. Syrran har en mopo. Den är röd. Jag tycker inte att hon kan köra den ordentligt. Jag skulle i alla fall köra mycket bättre. Vi har en katt också, den heter Lulu. Lulu gillar att jaga möss och sen gömmer den dem på de mest underliga ställen. I förra veckan gömde den en mus i morsans hatt. Även vi kommer att vara med under denna kurs, så ha en trevlig kursvecka för vår del också!”



LT 1

ÖPPNANDET AV KURSEN

MÅL	Eleven förstår kursens målsättning och känner till spelreglerna för kursen.
INNEHÅLL	Kursens målsättning, spelregler och allmänna arrangemang. Man bekantar sig med kurssystemet och kursmärkena.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	Projektor / flaptavla
BESKRIVNING AV LEKTIONEN	<ol style="list-style-type: none">1. Förbered lektionsplatsen i tid. Se till att eleverna hittar till platsen. Dela vid behov in eleverna i grupper ca 20-25 per grupp.2. Kursledaren och hjälputbildarna presenterar sig själva. Samla in kursböckerna och dela ut elevens arbetsbok. Kursledaren berättar allmänt om kursen och om allmänna regler och arrangemang för lägret.3. Varje grupp funderar därefter ut egna spelregler för denna kurs. Resultatet skrivs ned på stora papper varefter varje grupp presenterar sina regler. Pappren tejpas upp på kursplatsen vägg så alla kan läsa dem. Eleverna skriver ner reglerna i sin arbetsbok.4. Kursledaren går igenom kursens innehåll, tidtabell, målsättning samt allmänt om utbildnings- och märkessystemet. Utbildaren presenterar nivåmärkena som man kan försöka er-hålla efter man gått Nivåkurs 1.5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
Lek: <i>Eleverna delas in i 4-5 man-nalag. Varje lag får ett antal papperslappar med en bokstav på varje lapp (t.ex. R, Ä, D, D, N, I, N, G). Vid en start-signal skall grupperna så snabbt som möjligt få fram rätt ord; snabbaste lag vin-ner.</i>	

KURSENS MÅL

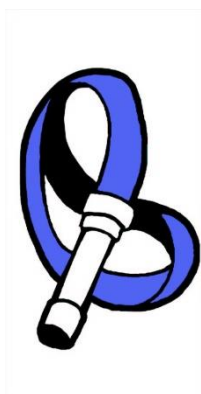
När du har gått kursen kan du:

- röra dig tryggt i grupp på lägret samt uppträda på rätt sätt vid uppställningarna
- göra en nödanmälan,
- grunderna till hur man använder pyttssprutan och släckningstäcket
- testa, placera och byta batterier i en brandvarnare
- fungera rätt när brandvarnaren alarmerar
- använda olika strålrör och rulla slang
- göra knoparna halvslag samt lärkhuvud
- fungera rätt vid en eldsvåda och tryggt ta dig ut ur ett brinnande rum
- och vågar du; möta en nödställd, väcka den, undersöka andningen samt lägga märke till yttre skador och vända en medvetslös nödställd i sidoläge
- första hjälp för stukningar
- och förstår du betydelsen av första hjälp i hjälpkedjan och vet vad skyldighet att hjälpa betyder
- grunderna till brandkårsungdomsarbetet inom brandkårerna och de riksomfattande organisationerna
- röra sig tryggt i trafiken och förstår att använda hjälm när du cyklar

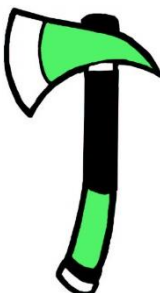
BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

VADÅ FÖR NIVÅMÄRKEN OCH VARFÖR

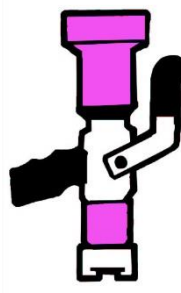
Det nya kurssystemet innehåller inga skriftliga kursprov längre. Istället har det utarbetats ett examenssystem med nivåmärken som brandkårsungdomarna frivilligt kan utföra. Om man utför ett godkänt examensprov får man lägga ett s.k. mästartärke på sin skyddshalare. Observera dock, att de officiella kursmärkena finns kvar och dem erhåller man eftergenomförd kurs som tidigare.



Slangmästare



Redskapsmästare



Strålmästare



Sprutmästare

Nivåexamen utförs som ett praktiskt och ett skriftligt prov. Båda dessa prov skall utföras **godkänt** för att man skall godkännas.

Proven utförs till största delen individuellt, vissa praktiska prov utförs dock parvis eller i grupp. Deltagarna hålls i karantän på så vis, att de inte kan se hur eleverna före dem i tur utför sina uppgifter.

Varje examen innehåller fyra praktiska prov samt ett skriftligt prov och proven **skall utföras** enligt denna regelbok. Boken innehåller sex olika praktiska prov ur vilka examensövervakaren väljer fyra utföranden som ingår i examen.

Examensproven inom FSB:s verksamhetsområde utförs under ledning och övervakning av lokalförbunden. Examensproven kan utföras under ett läger eller som ett särskilt tillfälle men ungdomarna som skall utföra provet skall ha gått motsvarande kurs under lägret före utförandet av examen.

LT 2

BRANDVARNAREN

MÅL	Eleven förstår hur viktig brandvarnaren är och hur man underhåller dem.
INNEHÅLL	Byte av brandvarnarens batteri, testning, placering samt hur man handlar när brandvarnaren larmar
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	Brandvarnare och batterier
BESKRIVNING AV LEKTIONEN  <i>Det finns brandvarnare av olika modeller. Visa olika modeller om möjligt.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren frågar till vad man behöver brandvarnare. Berätta, att brandvarnarens funktion bygger på, att i ett så tidigt skede som möjligt upptäcka röken från en eldsvåda; på så sätt får man längre tid på sig för att rädda sig och för att påbörja släckningsarbetet. 2. Gå igenom hur man använder en brandvarnare samt hur den placeras (bakgrundsmaterial finns på följande sida). 3. Eleverna ritar in var man placerar brandvarnare på bottenritningen i arbetsboken. Gå tillsammans igenom svaren. 4. Utbildaren berättar hur man skall gå tillväga då brandvarnaren larmar. 5. Eleverna får byta batteriet i en brandvarnare samt testa den. 6. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

<http://turvaopas.pelastustoimi.net/sv/brandsakerhet/>

Farligast vid en eldsvåda är röken som fyller lägenheten på några få minuter. Redan efter ett par minuter efter det att branden börjat kan rummet vara livsfarligt pga. röken och hettan.

Brandvarnaren märker rök mycket snabbt och alarmerar därefter med ett mycket högt ljud. Man bör kunna själv ta sig ut ur lägenheten. Ljudet väcker även en sovande person och ger 2-3 minuter extra tid att rädda sig ut ur lägenheten.

Montering av brandvarnaren:


- brandvarnaren är en lagstadgad säkerhetsanordning och **en brandvarnare bör finnas i varje lägenhet**
- montera brandvarnaren i **taket på den högsta platsen** för den varma röken stiger uppåt
- placera brandvarnaren minst 50 cm från en vägg
- åtminstone en brandvarnare per våning för varje påbörjad 60 m² våningsyta
- förutom brandvarnare i tamburen rekommenderas att man monterar en brandvarnare i varje sovrum
- placera gärna en brandvarnare även i trappuppgången, på vinden och i källaren
- undvik att placera brandvarnaren i köket, i närheten av en spis eller i närheten av tvättrum
- vissa modeller kan förses med en extra låda för batteriet för att underlätta batteribytet
- obligatorisk även i sommarvillor
- rekommenderas även för båtar och husvagnar
- för hörselskadade personer finns speciella brandvarnare med vibrationsalarm
- en resebrandvarnare skyddar dig även på semesterresan

Brandvarnaren larmar endast om batteriet är i skick:

- kontrollera brandvarnarens funktion **minst en gång i månaden**
- **byt batteriet varje år**, t.ex. på 112 dagen den 11 februari
- rengör brandvarnaren genom att dammsuga den försiktigt
- brandvarnaren meddelar själv med korta ljudsignaler när batteriet håller på att ta slut
- brandvarnaren får inte kastas bland hushållsavfall utan den skall föras till en återvinningspunkt för elektronikskrot

LT 3

UPPSTÄLLNINGAR

MÅL	Eleverna kan förflytta sig i grupp och kan uppträda på rätt sätt i samlad tropp.
INNEHÅLL	Formationer, att gå i formation, hur man betar sig vid uppställningar, flagghissning
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Flaggor, linor och stänger för att öva flagghissning.
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öva att ställa upp i olika formationer; tremannarad, fyramannaled osv. Öva att gå i takt. Övningen sker med hjälp av kommandon som GIVAKT, RÄTTNING, BLICKEN RAKT FRAM och VILA. 2. <i>Uppställningslek. Eleverna går fritt omkring på gården. Utbildaren ropar: Bilda en tremanna grupp, bilda en tvåmanna-grupp, bilda en femmannagrupp, ställ upp i en rad i längdordning, ställ upp på ett led med den äldsta längst till vänster, osv. osv.</i> 3. Utbildaren berättar hur man betar sig medan man står i formationer och på uppställningar som t.ex. flagghissning. 4. <i>Vi övar tillsammans flagghissning. Dela in kursen i mindre grupper så alla får pröva på att hissa flaggan. Berätta hur man hanterar flaggan (den får inte träffa marken, blicken följer med flaggan, osv). Kom ihåg, att flagghissning inte är ett straff, utan en ära.</i> 5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

Formationer och uppställningar är till för att kunna samla och förflytta en större grupp på ett exakt och förutbestämt sätt. Formationerna leds med hjälp av kommandon. Inom en formation utförs alla saker på ett exakt sätt och alla gör det samtidigt.

Med hjälp av uppställningsövningar lär vi eleverna att lyda order och uppträda prydligt i grupp. Detta är en viktig del för att skapa disciplin och samhörighet inom gruppen. Med hjälp av formationer kan man lätt och smidigt förflytta och leda stora mängder människor.

Kommandon består av en del (GIVAKT, VILA) eller av två olika delar; en förberedande del och en verkställande del (Framåt – MARCH, Vänster - OM). Kommandots förberedande del uttalas högt och tydligt och den verkställande delen kort och kraftigt. Mellan de två delarna håller man en ca två sek lång paus.

GIVAKT (endelat kommando)

Vid kommandot GIVAKT intar man grundställning; då står man tyst och stilla, med hälarna ihop och fötterna litet vridna utåt (ca två knutna nävar mellan framdelen av fötterna). Knäna hålls raka, kroppen spänd med bröstet framåt och axlarna en smula bakåt. Armarna hålls raka längs sidan av kroppen med nävarna knutna så, att tummen vilar mot sidan av pekfingeret. Mittfingeret hålls vid byx-sömmen eller vid mitten av låret.

När man uppträder i formation, endera stående stilla eller gående, skall man se till, att man håller rättning, dvs. att man har så raka rader och led som möjligt.

RÄTTNING (endelat kommando)

Vid detta kommando ser alla till höger, förutom de som står längst till höger i ledet. Första ledet sätter sin knutna hand på den som står bredvid. Mannen längst till höger står stilla medan de andra förflyttar sig åt vänster tills allas vänsterarm är rak. De bakre leden tar rättning av dem framför (håller sina armar vid sidan) och av dem som står längst till höger. De som står längst till höger håller upp sin högra arm med handen utsträckt och placerar sig så, att fingertopparna precis rör vid kamratens axel framför. När rättningen är färdig står man stilla med blicken till vänster och händerna uppe.

Står man i rader sätter de som står vänstra raden sin vänster arm mot axeln på den som står framför. Armen hålls rak med fingrarna uträckta så de vidrör axeln på kamraten framför. Främre ledet höjer sin vänstra arm med knuten hand mot axeln på den som står till vänster. De övriga tar rättning efter första ledet, flyttar blicken mot vänster och rättar sig efter den vänstra raden. När rättningen är färdig står man stilla med blicken till vänster och händerna uppe.

BLICKEN RAKT – FRAM (tvådelat kommando)

Blicken flyttas snärtigt rakt fram, händerna faller alla på samma gång till positionen för grundställning. Man blir därefter stående i givakt.

VILA (endelat kommando)

På kommandot vila för man vänster fot ca en fotsbredd till vänster varefter man blir stående i grenställning stilla och tyst. Kroppens vikt fördelas jämt på båda fötterna. Händerna hålls löst vid sidan.

HÖGER – OM (tvådelat kommando)

Kommandot ges enbart då man står i grundställning. Höger fots häl och vänster fots tår hålls i marken och man svänger 90 grader åt höger. Genast efter man svängt förs vänster fot framåt bredvid höger fot utan att böja knäet till grundställning. Under svängen hålls armarna tryckta mot kroppen i samma position som vid grundställning.

VÄNSTER – OM (tvådelat kommando)

Utförs som kommandot höger om men man svänger åt vänster istället.

HELT – OM (tvådelat kommando)

Utförs alltid som en sväng till vänster. I detta fall vänder man dock 180 grader dvs. man svänger helt om.

UPPLÖSNING (endelat kommando)

Kommandot ges när uppställningen eller ordergivningen är klar och gruppen är ledig. Vid kommandot gör man helt om (via vänster sväng), tar några steg bakåt varefter man är ledig.

FRAMÅT – MARCH (tvådelat kommando) kan även användas I TAKT – MARCH


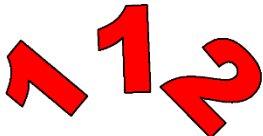
Kommandot används för att få gruppen att gå framåt. På ordet MARCH tar man ett kort steg framåt med vänster fot med knäet och vristen raka. Samtidigt för man vänster arm snett bakåt och utåt i höjd med midjan så, att knogarna riktas snett uppåt åt vänster. Höger hand förs framåt så, att armbågen är i en rät vinkel. Följande steg med höger fot är ett normallångt steg. Härfter svänger armarna i naturlig takt så, att ändlägena för svängningarna är i enlighet med förklaringen ovan. Vid marscherande håller man takten enligt den som går framför och man håller blicken hela tiden riktad rakt framåt och är tyst.

Vid flagghissning använder man kommandot ”blicken höger – om”. Vid detta ögonblick står man i givakt och gruppchefen ger först ordern HONNÖR FÖR FANAN – BLICKEN HÖGER – OM. Vid kommandot OM flyttar all blicken mot fanan oberoende om man i detta fall måste vända blicken mot vänster; det är fanan som i detta fall är det viktiga i sammanhanget. När fanorna är uppe (eller nere) ger gruppchefen kommandot BLICKEN RAKT – FRAM.



LT 4

NÖDANMÄLAN

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>  	<p>Eleverna känner till nödnumret, vet när man ringer nödnumret samt vet vad man säger.</p> <p>Nödanmälan</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Berättelse, flaptavla</p> <ol style="list-style-type: none"> Skriv nödnumret 112 med synlig text på tavlan samt se till att eleverna skriver numret i sina arbetsböcker. Utbildaren går igenom hur man gör ett nödsamtal och vad man skall göra när man ringer till nödcentralen. Eleverna fyller i uppgifterna i arbetsboken. Utbildaren läser berättelsen om trafikolyckan och gör nödanmälan utgående från berättelsen. <p>Eller: <i>Dela in eleverna parvis. Den ena är Lisbeth som kommer till olycksplatsen och den andra är alarmjousen på nödcentralen. Lisbeth ringer till nödcentralen och berättar vad som hänt.</i></p> Gå igenom olika tillfällen då man kan ringa till nödnumret (trafikolyckor, sjukdomsfall, bränder, osv.). Dela in ungdomarna i mindre grupper och öva parvis nödanmälan under utbildarens uppsikt. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
---	--

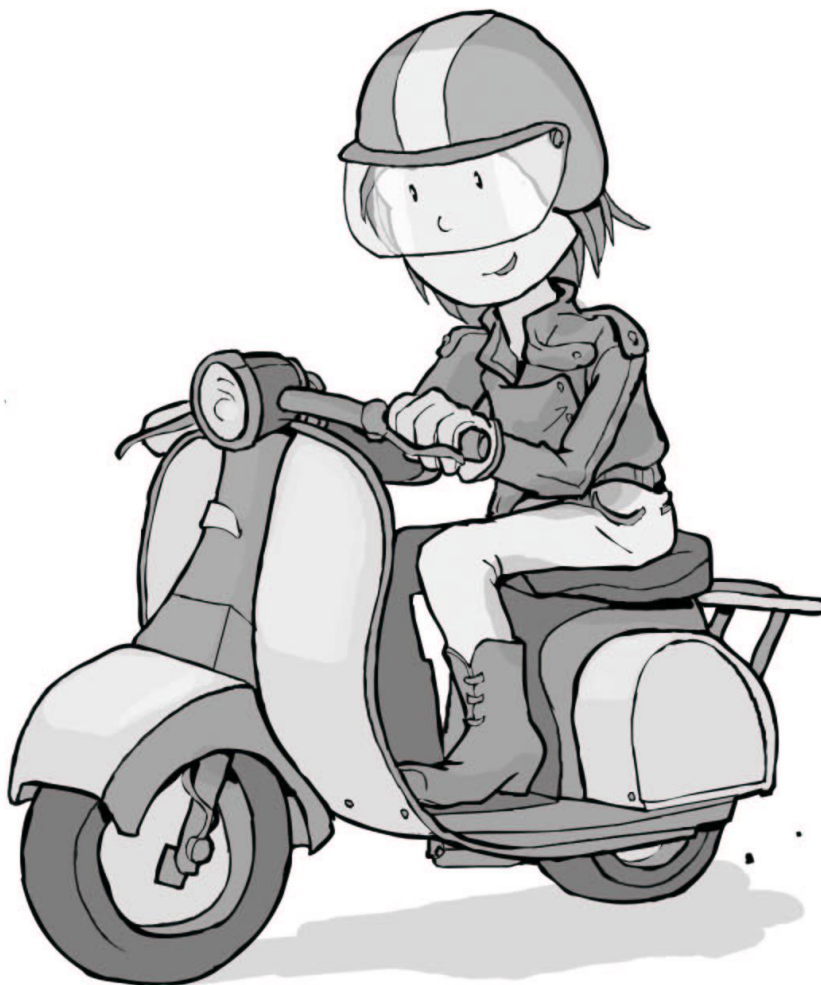
BERÄTTELSE

LISBETHS MOPEDFÄRD

Lisbeth kom körande sakta och lugnt på sin röda moped längs den kurviga vägen från stranden. Hon hade litet tidigare stannat och plockat en bukett vitsippor åt sin mormor. Hon kunde känna doften av blommorna fastän hon lagt dem i sin ryggsäck. I spegel såg hon, att en stor grön bil närmade sig i hög fart. Bilen körde om Lisbeth på den krokiga vägen utan att sakta in det minsta. "Alla tycks ha bråttom nuförtiden" muttrade Lisbeth för sig själv.

Efter en liten stund kom Lisbeth till en mycket brant kurva. Hon saktade in en aning och när hon kom genom kurvan såg hon, att den gröna bilen som just kört om henne låg i diket.

Lisbeth stannade sin moped och sprang fram mot bilen i diket för att ta reda på vad som hade hänt. Medan hon sprang grävde hon fram sin mobiltelefon ur rockfickan.



STORDIA

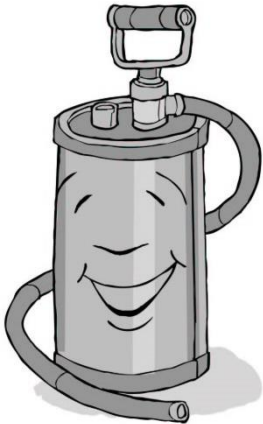
NÖDNUMRET 112

1. Ring nödsamtalet själv om du har möjlighet till det **(VEM)**.
2. Berätta lugnt vad som har hänt **(VAD)**.
3. Uppge adressen så noggrant som möjligt och kom ihåg i vilken kommun du är **(VAR)**.
4. Svara på alla frågor som larmjouren ställer dig **(MÄNNISKOR/DJUR I FARA)**.
5. Handla enligt de direktiv du får från nödcentralen.
6. Avsluta samtalet först när du får lov till det av larmjouren **(VÄNTA)**.
7. Var lugn.




LT 5

PYTSSPRUTAN

MÅL	Eleverna känner hur man använder en pytsspruta.
INNEHÅLL	Pararbete med pytssprutan i olika uppdrag.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Ämbar, tunnor, vatten, pytssprutor, käglor (plastflaskor), klockor, vaggställning
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ställ igång övningsområdet på förhand. 2. Utbildaren visar åt hela kursen hur en pytsspruta fungerar. Berätta samtidigt om de olika släckningsmetoderna: kvävning, avkylning, røjning, avbrytandet av kedjereaktionen, släckning med vätska osv. Pytssprutan fungerar utmärkt som släckare vid en mindre brand som kan släckas med vatten. 3. Utför en bana med olika uppgifter i 2-3 manlag. Byt uppgift i laget mellan de olika punkterna (sprutandet, pumpanDET, bärandet av vatten). Uppgift 1: fäll tre käglor (ca 10 cm höga; ½ l flaskor duger bra) med strålen. Uppgift 2: flytta en boll längs en bana utmärkt med större käglor med hjälp av strålen. Uppgift 3: spruta så mycket vatten i burken att vaggan faller. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.


LT 6

SLÄCKNINGSTÄCKET

MÅL	Eleverna känner hur man använder ett släckningstäcke.
INNEHÅLL	Släckning med hjälp av ett släckningstäcke.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Släckningstäcken, behållare för eldandet (gasramp), TV
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ställ igång övningsområdet på förhand. 2. Utbildaren visar åt hela kursen hur man använder släckningstäcket. <p style="text-align: center;">En säker och rätt utförd prestation!</p> 3. Varje elev övar släckande med ett släckningstäcke på en brinnande behållare (storleken av en bollgrill) samt på en TV eller motsvarande apparat. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

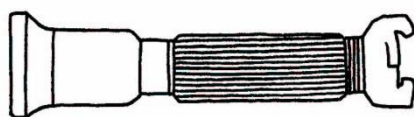
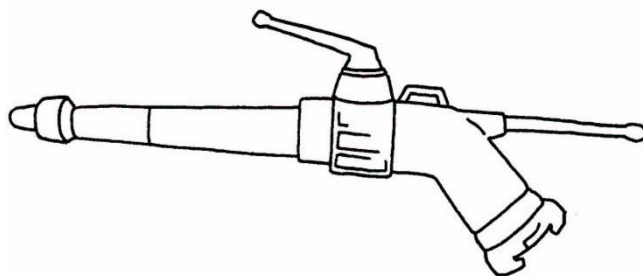
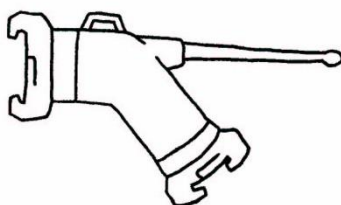
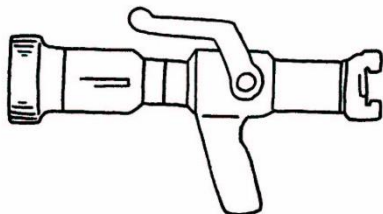
LT 7

STRÅLRÖR

MÅL	Eleverna kan använda olika strålrör.
INNEHÅLL	Användandet av olika strålrör.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Olika strålrör (t.ex. kombinationsrör, dimstrålrör, rak stråle, insticksrör och vattenvägg), slang
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren går igenom olika typer av strålrör och hur de används med hjälp av stordian eller riktiga strålrör samt berättar i vilka grupper man delar in strålrör. Fyll i elevens arbetsbok. 2. Övning med så många olika strålrör som möjligt. 3. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

STORDIA

STRÅLRÖR



Strålrör för rak stråle

Dimstrålrör

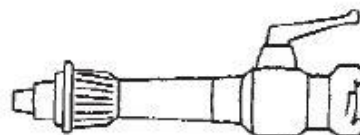
Kombinationsstrålrör

Vattenkanon

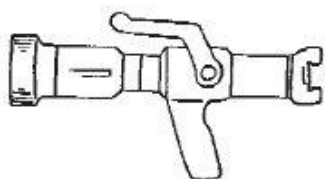
Special strålrör

STRÅLRÖR

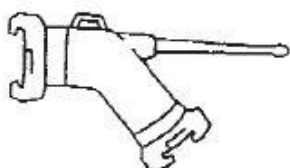
stålrör för rak stråle



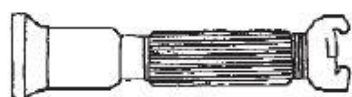
kombinationsrör



rekyldämpare

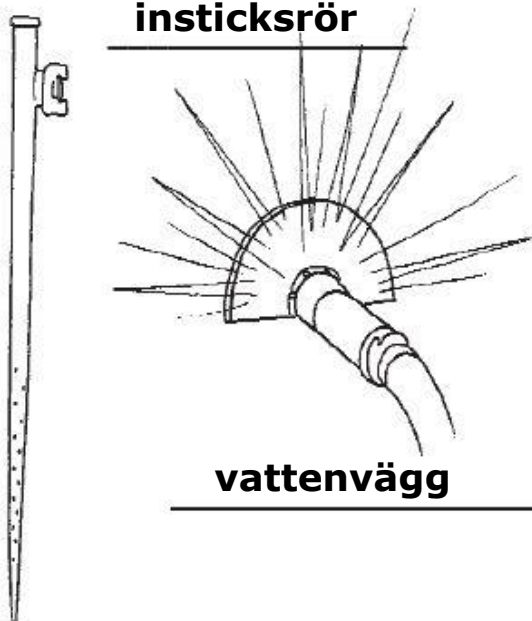


grov rak stråle



rak / dimstråle

insticksrör



vattenvägg



vattenkanon

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

STRÅLRÖR

Nästan varje strålrör har en avstängarventil av bolltyp med vars hjälp vattnets strömning genom röret kan regleras och vid behov avbrytas helt och hållet. Vid användandet av ventilen bör man komma ihåg, att stänga och öppna ventilen sakta för att inte skapa en tryckstöt i slangarna. Tryckstötarna kan vara farliga för andra användare, t.ex. för en strålförare som arbetar på en stege.

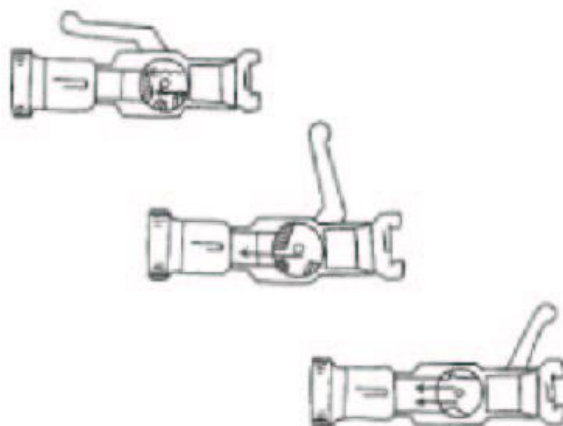
Ett strålrör för rak stråle är oftast ett "avsmalnade rör" med en ventil i ena ändan. I de flesta fall kan storleken på öppningen på röret ändras genom att man skruvar av delar ur munstycket.

Användning: vid öppen eld och vid brand i terräng


Fördelen med **dimstrålröret** är, att dess stråles förmåga att binda värme är stor. Om röret producerar en dimma med tillräckligt små vattendroppar kan man använda röret till att släcka både vätske- och gasbränder. Släckeffekten vid vätskebränder kan dessutom förbättras avsevärt genom att blanda skumvätska i vattnet. Dimstrålrörets uppbyggnad är i stort sett lika som det raka rörets men röret är dessutom försett med en "dimkammare" eller ett munstycke som slår sönder vattnet så, att det bildas en finfördelad dimma av vattnet.

Användning: vid brand i byggnad och vid vätskebränder

Ventilens funktion:



LT 8-9
HANTERING AV SLANGAR OCH STRÅLRÖR

MÅL	Eleven kan hantera slangar på rätt sätt
INNEHÅLL	Slangrullning
LEKTIONENS LÄNGD	2 x 30 min.
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Tillräckligt med arbets- (39 mm) och huvudslang (76 mm).
BESKRIVNING AV LEKTIONEN  <i>Stafett.</i> <i>Den första deltagaren för en slangrulle ca 30 m framåt, återvänder och följande får starta och söker tillbaka rullen, varefter följande igen för rullen till 30 m linjen. På så vis fortsätter man tills alla har utfört sin stafett. Det lag som först är färdigt är vinnare.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren går igenom vilka olika slangdimensioner det finns (39, 51 och 76 mm) längden på slangarna (20 m) och vilken skillnad det är mellan slang och ledning (slang = 1 st, ledning = minst 2 slangar efter varandra). Berätta också om benämningarna arbets- och huvudledning samt olika slangförpackningar (rulle och dubbelrulle) och när man använder dessa olika förpackningar. 2. Utbildaren visar hur man klarerar slang från dubbelrulle genom att kasta ut den samt hur man rullar in den igen. 3. Eleverna gör samma sak i grupper. 4. Utbildaren visar hur man klarerar slang från enkelrulle genom att kasta ut den samt hur man rullar in den igen. 5. Eleverna gör samma sak i grupper. 6. Utbildaren visar hur man klarera en huvudledning och hur man rullar den. 7. Eleverna gör samma sak i grupper. 8. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

SLANGHANTERING

Bärandet av en dubbel slangrulle:

- stick in dina fingrar mellan varven i slangrullen
- kopplingarna skall vara riktade bakåt då man bär slangrullen
- rullarna placeras på marken med kopplingarna bakåt så, att rullarna lutar mot varandra
- om rullen placeras liggande på marken lyfter man båda kopplingarna upp på rullen

Klarering av arbetsledning genom att kasta ut slangen:

- slangen bärs enligt instruktionerna ovan
- den andra rullen placeras på marken så den lutar mot ditt ben
- före kastet svängs rullen så, att kopplingarna kommer på undre sidan av rullen och riktade bakåt
- fatta tag i båda kopplingarna med en hand
- ställ dig i grenställning med den fot som är närmast slangen längre bakåt
- kasta ut slangen och behåll greppet om kopplingarna
- slangrullen skall träffa marken precis framför den fot som är längre fram
- se till att rullen hålls rak, annars kommer den att göra en kurva
- om du kastat slangen för sakta kan du försöka knycka kraftigt bakåt i kopplingarna så att slangen rullar helt ut
- koppla den undre kopplingen dit den skall och drag ut slangen rakt
- om slangen lämnas okopplad på marken vik kopplingarna upp på slangen

Hoprullande av en arbetsledning (dubbelrulle):

- vik slangen dubbel med kopplingarna bort från rullaren
- den övre slanghalvans koppling skall vara ca 30 cm bakåt från den undre halvans koppling
- rullaren står vänd med ansiktet mot kopplingarna
- gör först en vikning ca 10 cm in på slangen, vik en gång till i mitten av denna vikning => du har en början på rullen som gör det lättare att fortsätta rullandet
- håll ena armen mot kroppen under slangen, den andra handen utanpå rullen
- stöd den undre armen hela tiden mot kroppen så är det lättare att rulla slangen
- kontrollera, att slangen rullas åt rätt håll

Öppnandet av lagerrulle:

- öppna rullen ca ett halvt varv
- fatta med ena handen om det övre slangvarvet och lyft detta till marken vid sidan om rullen
- öppna rullen igen ca ett halvt varv
- byt handgrepp och lyft det övre slangvarvet åt andra sidan
- fortsätt på detta vis tills hela slangen är upprullad
- rullen kan också öppnas genom att dra den rakt ut

Utrullning av huvudledning från dubbelrulle:

Klareringen kan göras lika som med en arbetsledning men eftersom slangen är mycket tyngre är lättare sätt att rekommendera

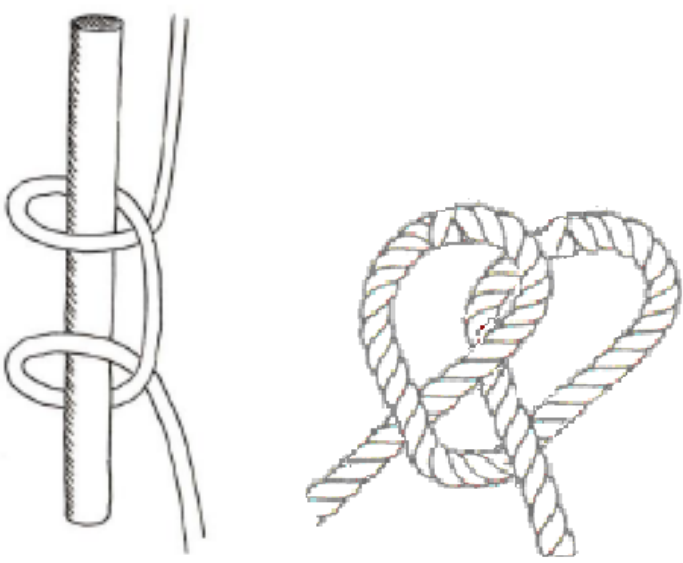
- placera slangrullen på marken där du skall påbörja klareringen
- koppla den under kopplingen eller ge den åt den person som skall koppla kopplingen
- fatta tag i den övre kopplingen och drag ut slangen rakt utåt

Hoprullandet av en huvudledning:

- rullande gör av två personer på marken
- slangen viks dubbel, den övre halvans koppling ca 30 cm bakåt från den under slangens koppling
- medhjälparen går ca 1 m framför rullaren
- medhjälparen ser till, att den övre slanghalvan hålls på den undre under hela rullningen

LT 10

KNOPAR

<p>MÅL</p>	<p>Eleverna kan göra ett halvslag, ett dubbelt halvslag och ett lärkhuvud.</p>
<p>INNEHÅLL</p>	<p>Övandet av halvslag, dubbelt halvslag och lärkhuvud.</p>
<p>LEKTIONENS LÄNGD</p>	<p>30 min.</p>
<p>PLATS</p>	<p>Övningsområdet</p>
<p>REKVISITA</p>	<p>Linor och snören (ca 2 m långa snörstumpar)</p>
<p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eleverna står framför utbildaren i en halvcirkel. Utbildaren visar hur man gör ett halvslag, ett dubbelt halvslag och ett lärkhuvud. Berätta samtidigt till vad man kan använda dessa knopar. 2. Eleverna övar knopar på vågräta och lodräta objekt. Det dubbla halvslaget lär man sig också göra i handen. Varje elev har en egen bit snöre. Utbildarna kontrollera knoparna 3. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
<p>Människoknopen:</p> <p><i>Eleverna står i en stor ring, alla fattar varandra i händerna, sträcker armarna framåt och går framåt in i ringen. Slut ögonen och släpp taget om händerna du håller i. Sök upp en ny hand utan att öppna ögonen. När alla igen håller i en hand öppnar man ögonen. Försök nu reda ut knoparna så alla igen står i en ring UTAN att släppa taget om varandras händer. Man får vrida händerna i varandra men inte släppa taget.</i></p>	

LT 11

ATT RÄDDA SIG UR EN BRAND

MÅL	Eleverna kan fungera rätt vid en eldsvåda
INNEHÅLL	Hur beter man sig vid en eldsvåda, speciellt hemma (samlingsplats, att hitta ut ur byggnaden, olika rutter).
LEKTIONENS LÄNGD	30 min
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	Flaptavla, tuschar, berättelse
BESKRIVNING AV LEKTIONEN <p>Rädda dig själv och andra som är i fara.</p> <p>Gör en <u>nödanmälan</u> till 112.</p> <p>Försök att <u>släcka</u> med närmaste förstahands-släckare.</p> <p>Begränsa branden genom att stänga fönster, dörrar och ventilationsanordningen.</p> <p>Vägled brandkåren till platsen och se till, att brandbilen kan ta sig obehindrat fram till olycksplatsen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren leder diskussionen hur man skall bete sig om det uppstår en eldsvåda hemma; <i>Är dörren het? Täckande av skarvar? Öppnandet av fönster? Brandvarnare? Användandet av nödutgång? Förstahandssläckning? Krypa? Avstängandet av elektriciteten? Är någon annan hemma? Att gömma sig? Att rusa ut? Vad om det är popcornen eller televisionen som brinner?</i> 2. Utbildaren går igenom stordian om hur man räddar sig ur en eldsvåda. Rädda, anmäl, släck, vägled (Fyll i elevens arbetsbok). 3. Utbildaren kan också berätta vad som behövs för en eldsvåda: syre, brännbart material, tillräcklig hög temperatur och en oavbruten kedjereaktion. 4. Del in i mindre grupper. Utbildaren läser berättelsen Lisbeth och eldsvådan. Diskutera i små grupper vad Lisbeth egentligen borde ha gjort i verkligheten. <i>Evakueringsövning: Alla finns i ett mörkt rum (eller har ögonen förbundna) där möblerna är placerade huller om buller. Vi föreställer oss, att rummet är fullt av rök och sikten är mycket dålig. När utbildaren visslar skall eleverna söka sig ut från rummet genom att lugnt krypa längs golvet utan att krypa över någon annan, dvs. man skall ta även de andra i rummet i beaktande. När eleverna kommit ut ur rummet skall de kontrollera, att alla faktiskt har klarat sig ut.</i> 5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

STORDIA

SLÄCKNINGSMETODER



1. **Avkylning**; det brinnande materialets temperatur sänks under dess antändningspunkt.
2. **Kvävning**; syret som behövs för förbränningen tas bort.
3. **Röjning**; det brännbara materialet tas bort.
4. **Inhibition**; (antikatalys) man avbryter kedjereaktionen genom tillsats av pulver eller gaser.

BERÄTTELSE

LISBETH OCH ELDSVÅDAN

Lisbeth hade just kommit hem från skolan och ätit ett mellanmål. Familjen bor i ett egnahemshus i en mindre by på landsbygden. Efter mellanmålet går hon till sitt rum på andra våningen för att se på TV. Musiken i TV:n spelar högt för Lisbeth gillar musik. Lisbeth äter lösgodis och plötsligt känner hon röklukt. Hon stänger dörren till sitt rum efter som hon tänker, att det är hennes lillebror Leif som igen bränner popcornen i botten. "Så typiskt Lefa" tänker Lisbeth argt.

Lisbeth är fortfarande arg på Lefa, de grälade tidigare på dagen, eftersom Lefa inte hade släppt ut deras katt Lulu fastän han kom tidigare hem från skolan än Lisbeth. Lisbeth var några timmar på jobb i bybutiken efter skolan så därför var hon hemma senare. Lisbeth ökade på volymen för de spelade en jättebra sång på TV:n. Plötsligt märkte hon, att röklukten blev värre och att röken kom in igenom dörrspringan. Lisbeth öppnade dörren och såg, att hela vardagsrummet var rökfyllt. Hon öppnade fönstret för att vädra ut röken. När hon öppnade fönstret i vardagsrummet märkte hon, att hela soffan brann. Då sprang Lisbeth ut och sprang hela vägen till grannen för att berätta vad som hade hänt.



BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

Syre i sig själv är inte antändbart, men syre upprätthåller en förbränning och ökar brandens styrka. Syre reagerar häftigt med vissa ämnen och kemikalier och åstadkommer risk för brand och t.o.m. explosion. Ett syreläckage i ett slutet rum leder till risk för antändning. Kläder eller andra textilier som är impregnerade med syre antänds mycket lätt.

STORDIA

ELDSVÅDA



Rädda dig själv och andra som är i fara.

Gör en nödanmälan till 112.


Försök att släcka med närmaste förstahandssläckare.

Begränsa branden genom att stänga fönster, dörrar och ventilationsanordningen.

Vägledd brandkåren till platsen och se till, att brandbilen kan ta sig obehindrat fram till olycksplatsen.

LT 12-13

ATT MÖTA EN PATIENT

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> 	<p>Kursdeltagaren vågar närma sig patienten, väcka patienten, kan undersöka andningen, lägger märke till yttre skador, kan lägga patienten i sidoläge.</p> <p>Att närma sig en patient, undersöka honom och att svänga honom i sidoläge.</p> <p>2 x 30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Filtar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren visar hur man bemöter en patient, försöker väcka honom och hur undersökningen görs. Andas patienten? Blöder han? Får man täcka över patienten? Vad skall man göra om patienten inte andas? 2. Utbildaren går igenom hur man bemöter en patient (stordia) och hur man ger första hjälp åt en medvetslös (stordia). Eleverna fyller i sina arbetsböcker. 3. Visa hur man utför sidoläge med en kursdeltagare som patient och berätta varför man placerar honom i sidoläge. 4. Låt barnen öva i mindre grupper hela kedjan av hjälp. 5. Repetera första hjälpen för en medvetslös patient. 6. Berätta när och var gruppen träffas nästa gång.
--	---

STORDIA

ATT MÖTA EN SKADAD MÄNNISKA

- 1. Erbjud hjälp aktivt.**
- 2. Presentera dig, uppträd finkänsligt.**
- 3. Gör en nödanmälan till 112.**
- 4. Uppträd lugnt, bli inte nervös.**
- 5. Lyssna, ta hand om, berör.**
- 6. Låt den drabbade visa sina känslor.**
- 7. Skydda, håll de nyfikna på avstånd.**
- 8. Lämna inte patienten ensam.**



STORDIA

FÖRSTA HJÄLP ÅT EN MEDVETSLÖS PATIENT

När du stöter på en medvetslös patient, gör så här:

1. Se dig omkring, har det hänt en olycka, vad kan ha hänt?
2. Försök väcka patienten, tala med honom och skaka om honom.
3. Om patienten inte vaknar, tillkalla hjälp, ring 112.
4. Öppna patientens andningsvägar genom att böja patientens huvud bakåt och lösa på kläder som spänner om hals och bröstorg. Kontrollera att patienten andas.

Om patienten andas:

1. Om du misstänker att patienten är skadad, undersök patientens skador
2. Stilla stora blödningar
3. Lägg patienten i sidoläge
4. Observera patienten noggrant hela tiden
5. Håll patienten varm



Om patienten inte andas, påbörja återupplivning !

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

Luftvägarna på en medvetslös patient hålls inte öppna om patienten ligger på rygg. Nedre käken glider ner och tungan stockar till halsen och luftvägarna. Dessutom kan sekret, så som slem, uppkastningar och blod förvärra situationen. Den tryggaste ställningen för en medvetslös patient är att patienten ligger på sida och stöds så att han hålls på sida. På detta sätt hålls andningsvägarna öppna och sekretet rinner ut ur svalget och munnen.

Uppkastningar, blod, slem, löständer och andra föremål som finns i munnen eller i halsen förhindrar andningen. Dessutom kan sekret hamna i patientens lungor då patienten andas. P.g.a. detta bör patientens mun och svalg tömmas genast. Sväng patientens huvud till ena sidan eller sväng hela patienten på sida. Öppna munnen och låt allt sekret rinna ur munnen. Om det finns föremål i munnen tar man ut dem med fingrarna. Om patientens löständer finns på rätt plats och verkar hållas där, låter man dem vara. På en patient som ligger på rygg öppnar man andningsvägarna genom att böja patientens huvud bakåt med ena handen och lyfta hakan med den andra handen.

Medvetslöshet

Störningar i medvetandet beror på att hjärnverksamheten blivit störd på något sätt. Störningarna kan uppkomma så småningom eller abrupt. En patients medvetandegrad och förändringar skall följas upp redan på skadeplatsen samt under transport.

Medvetandegraden kan sjunka av olika orsaker som syrebrist, lågt blodtryck, förgiftning, inre blödning i skallen, för låg blodsockernivå, störningar i blodcirkulationen i hjärnan eller epilepsianfall.

Medvetandegrader:

1. Helt vid medvetande
2. Svarar på tilltal
3. Kan väckas
4. Reagerar mot smärta
5. Reagerar inte alls



STORDIA

SIDOLÄGE



LT 14

VAD ÄR FÖRSTA HJÄLP

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> 	<p>Eleven inser betydelsen av första hjälpen i hjälpkedjan, förstår att man är skyldig att ge första hjälp, kan och vill hjälpa</p> <p>Vad är kedjan av första hjälp, vad betyder skyldighet att hjälpa.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen</p> <p>Flaptavla, berättelse</p> <p>1. Utbildaren skriver upp ungdomarnas tankar om första hjälp i en tankebobla. T.ex.</p>  <p>2. Utbildaren berättar/visar vad hjälpkedjan är; rädda, första hjälp, nödanmälan, förstavård, fortsatt vård. Påpeka, att var och en är skyldig att hjälpa en människa i nöd. Eleverna fyller i sin arbetsbok.</p> <p>3. Utbildaren berättar åt eleverna vad första hjälp är och vad som hör till första hjälpen.</p> <p>4. Utbildaren läser berättelsen "Freddy hjälper Ludde". Diskutera om Freddy gjorde allt rätt. Hur skulle du ha gjort?</p> <p>5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.</p>
---	---

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

VAD ÄR FÖRSTA HJÄLP

Första hjälp är en situation där man hjälper någon, hit hör räddning, första hjälp, nödanmälan, första vård och fortsatt vård.

RÄDDNING FÖRSTA HJÄLP NÖDANMÄLAN FÖRSTA VÅRD FORTSATT VÅRD

Till första hjälpen hör:

- ***återupplivning och upprätthållande av viktiga livsfunktioner***
- ***förebyggande av tilläggsolyckor***
- ***att förebygga att patientens tillstånd inte försämras och att lindra smärta med enkla medel, t.ex. att spjåla en fraktur***
- ***att se till att den skadade kan transporteras***
- ***transport av den skadade till fortsatt vård***

Nödförstahjälp är omedelbar, livräddande första hjälp. Målet är att återuppliva och upprätthålla livsfunktionerna tills patienten kommer till vård. Tryck-inblåsningsåterupplivning är en del av nödförstahjälpen för en person som plötsligt blivit livlös men viktigare är att säkra andning och blodcirkulation samt att stilla blödningar, att placera den medvetslösa i sidoläge och att ta bort främmande föremål ur andningsvägarna.

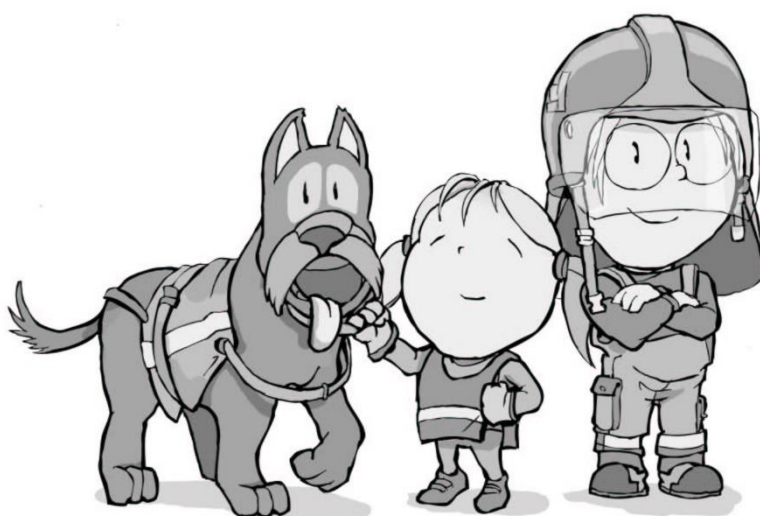
Varje mänska är skyldig att hjälpa. Varje mänska har rätt att få hjälp.

Även annan hjälp som ges vid

BERÄTTELSE

FREDDY HJÄLPER LUDDE

Ullis ropar och ropar, Ludde syns ingenstans. Skymningen kommer och det regnar ute. Ullis är ensam hemma och var ute och rastade sin hund Ludde i skogen. Ullis hämtar sin ficklampa hemifrån och klär på sig den gula regnrocken. Ullis börjar vara desperat. Ludde har varit försvunnen i en halv timme. Ullis går längs en liten lerig stig tills stigen delar på sig. Ullis lyssnar. Någonstans ifrån hörs gnyenden. Ullis ropar. Gnyendet kommer närmare. Ludde går sakta och det blöder från hans framtass. Ullis tar sin halsduk och binder den stadigt runt Luddes tass. Ullis lyfter upp Ludde på sina axlar och försöker hålla hans tass i höjdläge. Ullis ringer till sin pappa. Ullis pappa kommer till platsen och de kör Ludde till veterinären. Ludde får stanna hos veterinären för att få vård.



STORDIA

VAD ÄR FÖRSTA HJÄLP


KEDJA AV HJÄLP




**VARJE MÄNNISKA ÄR
SKYLDIG ATT HJÄLPA**

**VARJE MÄNNISKA I NÖD
HAR RÄTT ATT FÅ HJÄLP**


LT 15
STUKNINGAR OCH STÖTAR

MÅL	Eleven kan ge första hjälp vid stukningar och stötar.
INNEHÅLL	Stukningar, blåmärken
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	Kallkompresser, förbandsmaterial, filter
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren berättar vad första hjälp för stukningar och stötar innebär. <p>En stöt mot vävnaden eller vrickning av vristen förorsakar blödning i vävnaden under huden. Förutom smärtan samlas också vätska i det skadade området och det sväller upp. Genom att snabbt ge första hjälp, undviker man att skadan sprider sig och vävnaden återhämtar sig snabbare. Höjdläge, kompression och ispåse minskar blödning, svullnad och smärta samt förebygger stora blåmärken.</p> <p>Första hjälp: Höjdläge, kompression och kallt:</p> 2. Utbildaren går igenom vad man skall göra om man vrickar foten. Efter detta övar ungdomarna i mindre grupper. <ol style="list-style-type: none"> 1) Lyft upp extremiteten (för att förhindra blödning) 2) Tryck på stället som är skadat (för att hindra svullnad) 3) Kyl ner med kallt i 20-30 minuter (för att lugna ner skadan) 4) Sätt på ett stadigt förband 5) Uppsök vård om smärtan och svullnaden inte går om 6) Fortsätt hemma med kalla kompresser varannan timme i ett dygn 3. Berätta var och när kursen träffas samlas nästa gång.

LT 16
TRAFIKUPPLYSNING

MÅL	Eleverna förstår att använda hjälm när de cyklar och kan röra sig säkert med cykel.
INNEHÅLL	Trafiksäkerhet (cykel)
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Berätta, att man kan undvika olyckor genom att lära sig och att det viktigaste är att känna till i riskerna i trafiken och vilka faktorer som påverkar på detta (andra trafikanter, trafikomgivningen, vägen, föret, ...). Man kan undvika olyckor genom att lära sig iakta den övriga trafiken och läsa ur den vad som håller på att ske (fyll i arbetsboken). 2. Utbildaren frågar ungdomarna vilken säkerhetsutrusning som finns på en cykel (reflexer, lampa) och vilka man själv kan använda (hjälm). Fråga hur många som använder hjälm och diskutera om vad som kan hända om man inte använder reflexer eller hjälm (fyll i arbetsboken). 3. Både ungdomarna och fortskaffningsmedlet skall vara i skick. Titta på kontrollistan i arbetsboken och ge hemläxa att kontrollera den egna cykeln. 4. Fråga eleverna vad situationshastighet betyder. Vid farosituationer kan en liten sänkning av hastigheten betyda många meter kortare bromssträcka. Löst grus, våt asfalt, stenar eller gropar kan göra att balansen plötsligt rubbas. 5. Berätta var och när kursen träffas samlas nästa gång.

LT 17
BRANDKÅRSUNGDOMSARBETET

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÅNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> <p><i>Den första pojkavdelningen grundades i Lahtis 1908. Det egentliga ungdomsarbetet i brandkårerna blev dock allmänt först på 1980 talet.</i></p> <p><i>I dagens läge finns det ca 6400 brandkårsungdomar i Finland (2011, 344 avdelningar). Dessutom verkar ca 1700 utbildare inom ungdomsarbetet i brandkårerna.</i></p> <p><i>Ungdomsavdelningen fungerar som en underavdelning i den egentliga brandkårsföreningen. Oftast fungerar ungdomsavdelningen inom en frivillig brandkår men det finns även avdelningar inom halvordinarie brandkårer. Mera sällan finns ungdomsavdelningar i samband med någon annan form av brandkårsverksamhet. Vissa ungdomsavdelningar fungerar som egna registrerade föreningar.</i></p>	<p>Eleverna vet vilket ungdomsarbete som utförs i brandkårerna och känner till organisationen ända upp till nationell nivå. Eleverna förstår också varför brandkårerna sysslar med ungdomsarbete.</p> <p>Organisationerna inom brandkårsungdomsarbetet, varför gör man detta arbete och vad åstadkommer man med detta arbete.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Flaptavla, tusch, berättelse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren kan berätta litet om brandkårens historia samt när ungdomarna kom med i verksamheten. Berätta också om hur brandkårsungdomsarbetet är organiserat. 2. Utbildaren läser berättelsen om Freddy och Ullis i brandkåren. <i>Fundera sedan på varför brandkåren är viktigt för Freddy och Ullis. Fundera också på varför ungdomarna är viktiga för brandkåren.</i> 3. Varje elev får berätta vad som är viktigt för honom/henne och varför. (t.ex. kompisar, man lär sig olika färdigheter, läger, tävlingar, osv.) Skriv in tankarna också i arbetsboken. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång. 
---	--

BERÄTTELSE

FREDDY OCH ULLIS I BRANDKÅREN

Freddy och Ullis af Löfgren bor i ett rött egnahemshus i Mellersta Nyland. Till familjen hör även en hund vid namn Ludde. Ludde är en stor, snäll och ganska crazy hund av blandras. Freddy är 11 år medan Ullis är bara 8 år. Både två skulle vilja börja i den frivilliga brandkåren. Deras farfar var brandman i Helsingfors och han har berättat många roliga historier om sitt jobb. Freddy drömmer om att bli brandman när han blir stor, för då får man rädda hundar och vackra flickor i nöd. Det tror han i alla fall. Ullis skulle helst av allt vilja börja jobba i ett häststall.

En del av brandkåren fungerar som ordinarie brandkårer medan resten fungerar som frivilliga brandkårer dvs. brandmännen har andra jobb och rycker ut enbart när de får ett alarm. Freddys och Ullis pappa kollade upp vilken brandkår i närheten som hade ungdomsverksamhet. Han anmälde sina två barn till kåren och snart var det dags för den första övningskvällen. Båda var upphetsade och smått nervösa fastän Freddy försökte dölja sin upphetsning. Första gången bekantade de sig med brandkårshuset och brandkårens funktion och kom överens med ungdomsledaren när de kunde börja delta i övningarna.

Följande sommar gick båda två sin första kurs. Ullis började på nybörjarkursen där det fanns många flickor och pojkar i hennes ålder. Freddy började direkt på Nivåkurs 1; där fick man spruta vatten och lära sig simma. Efter kursen visste Freddy hur han skulle göra om Ludde blev medvetlös, fastän Ludde gillade nog inga vidare när Freddy övade framstupa sidoläge med honom. Efter kursen lärde Freddy mamma och pappa vad de skulle göra om de hörde signalen för allmän fara och hur de skulle bete sig om de skulle söka skydd i ett skyddsrum. På kurserna fick Ullis och Freddy vänner för livet.

Under årens lopp blev det många flere kurser för både Ullis och Freddy. Ullis har redan gått åtta kurser, först gick hon nybörjarkursen, sedan fyra nivåkurser och dessutom tre fördjupande kurser; Firefighterkursen, kurs för motorskötare och kursen i vattenlivräddning. Förutom kurserna övar de varje vecka med sin egen brandkår i olika grupper; Ullis på tisdagarna och Freddy på onsdagarna.

Ullis brandkårsdräkt är full av märken då man får ett nytt märke för varje kurs man går. Båda trivs i brandkåren och har fått många nya vänner. De har även fått sina föräldrar att se över säkerheten hemma, t.ex. utrymningsvägarna är trygga, brandvarnarna är rätt placerade och öppen eld hanteras varsamt. Pappa har helt överlåtit jobbet att tända och släcka lägerelden åt ungdomarna eftersom de kan det bättre än han. Idag vill Ullis bli brandman, helst en ridande brandman eller egentligen räddare. Finns det möjligen ridande räddare? Freddy igen vill bli ingenjör i framtiden.

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

BRANDKÅRENS HISTORIA

Elden är lika gammal som naturen men man vet inte med säkerhet när människan lärde sig behärska elden. I tidernas begynnelse kände man elden som en hemsk kraft som förstörde allt liv och material som kom i dess väg. När människan lärde sig tämja elden till sin tjänare skedde ett viktigt steg i mänsklighetens utveckling. Människan fick med ens ljus, värme, möjlighet att tillreda mat och framförallt ett viktigt vapen som gjorde honom till härskare i naturen.

I Mellan- och Syd-Europa har man kunna påvisa, att elden har varit människans tjänare i över 10.000 år före vår tideräknings början medan hinduernas heliga bok Veda berättar, att på 1500-talet fanns det folk på Himalayas bergssluttningar som inte kände till elden som en nyttosak.

Den äldsta brandkåren i Finland är Åbo FBK som grundades år 1838. De äldsta ordinarie brandkårerna finns i Helsingfors (1861), Åbo (1869), Tammerfors (1898) och Kotka (1899). Finlands första lag om brandskyddet trädde i kraft år 1933. Ännu idag sköts brandskyddet i många städer och kommuner helt av frivilliga brandkårer.

Bildandet av FBK

på 1700-talet inträffade många förödande bränder vilket ledde till, att man började fundera på ett organiserat brandskydd. I dag kan vi inte tänka oss en stad, kommun eller by där det inte finns en brandkår av något slag. På varje ort sker det olyckor och eldsvådor som hotar medborgarens säkerhet och där man behöver hjälp av brandkåren. FBK verksamheten har dessutom en viktig samhällelig och yrkesmässig betydelse. FBK verksamhetens ordspråk är "En för alla och alla för en".

FBK verksamheten är inte alltför gammal om man betraktar mänsklighetens ålder. Först år 1736 grundade Benjamin Franklin och några vänner den första frivilliga brandkåren; det var i Amerika och kåren kallades "Union Fire Company".

Vad är då FBK? Jo; FBK är en förkortning på **Frivillig Brandkår**. FBK är en förening vars medlemmar består av frivilliga personer som är intresserade att förbättra omgivningens och samhällets trygghet. Föreningens mål är, att i sann brandmannaanda utveckla medlemmarna att bli ansvarskännande och samarbetskunniga individer, vid behov ge organiserad hjälp vid släcknings- och räddningsuppdrag samt att delta i upplysnings- och utbildningsverksamheten inom branschen.

Brandkårsungdomsverksamheten



Som stöd för brandkårsungdomsarbetet har man bildat olika samarbetsorgan. Dessa organs uppgift är att få brandkårens verksamhet att fungera så bra som möjligt. Brandkårsungdomarna bildar ingen egen organisation i motsats till ungdomsarbetet inom andra organisationer utan de fungerar som en del av och i symbios med organisationerna för brand- och räddningsväsendet. Grunden för all verksamhet är ungdomsavdelningen. Ungdomsavdelningen fungerar ofta som en underavdelning inom den frivilliga brandkåren men det finns faktiskt några avdelningar som är egna registrerade föreningar.

Brandkåren har organiserat sig i verksamhetsområden som i sin tur bildar lokala brandkårsförbund. På riksplanet är det Räddningsbranchens centralförbund (oftast kallat enbart SPEK) som är huvudorganisation. Den internationella verksamheten tas om hand av CTIF:s kommission IJLK (International Jugendleiterkommission).

De svenska kårerna är indelade i 6 lokalförbund, Svenska Österbotten, Åboland, Åland, Västra Nyland, Mellersta Nyland och Östra Nyland, som alla i sin tur är medlemmar i Finlands Svenska Brand- och Räddningsförbund.



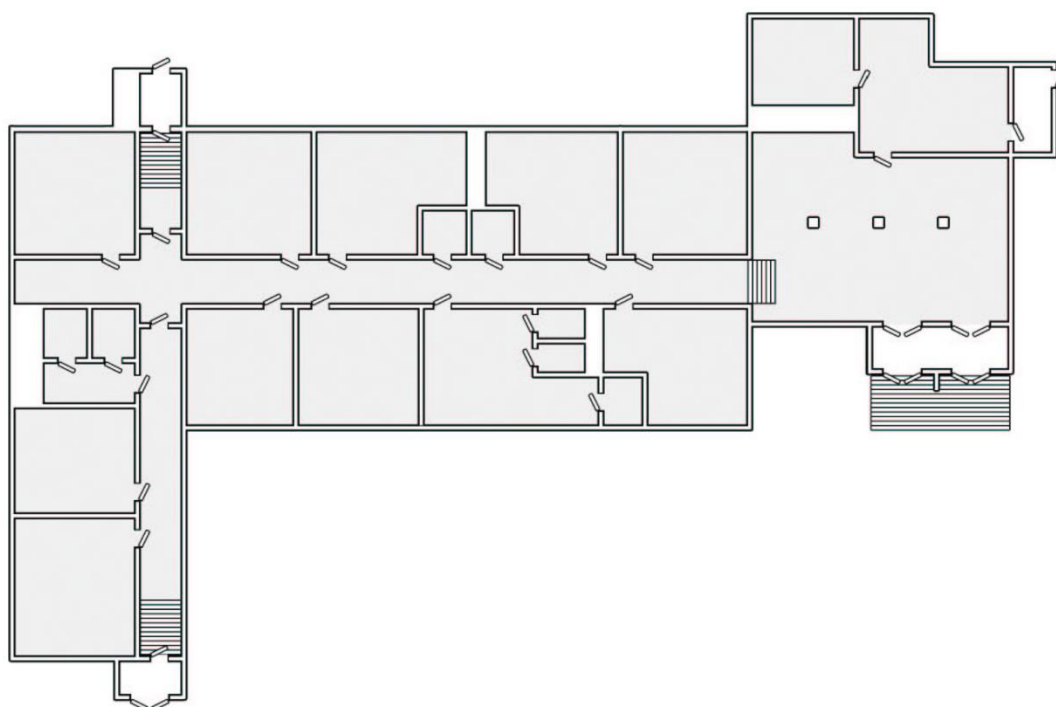
LT 18
OMGIVNINGENS RISKER

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> 	<p>Eleverna kan handla rätt i olika farosituationer som kan uppstå i skolan</p> <p>Eldsvådor, olyckor, förstahjälp</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Flaptavla</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren frågar eleverna vilka olika farosituationer man kan råka ut för i det vardagliga livet (eldsvådor, trafikolyckor, olyckstillbud, osv.) 2. Utbildaren berättar och frågar av eleverna hur man skall handla om det hemma eller i skolan uppstår en brand (känn till rätt utrymningsväg, hur tar man sig ut -> dörrar/fönster, känn efter om dörren är varm, stäng fönster och ventilation, rör dig lågt, samlingsplats, rädda, anmäl, släck, begränsa, vägled). Fyll i elevens arbetsbok. 3. Utbildaren berättar och frågar eleverna hur man skall handla om man ser en olycka eller om man själv råkar ut för en olycka (ring 112, bemötandet av patienten, första hjälp, ...). 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång. 
--	--


STORDIA

FUNDERINGAR

1. I vilken del av din skola kan det lättast uppstå en eldsvåda?
2. Hur kan man snabbast varna alla i skolbyggnaden om en hotande fara?
3. Var finns nödutgångarna i din skola?
4. Hur kan man begränsa mängden rök som uppstår vid en brand?
5. Har ni övat att utrymma skolan?
6. Vet du var uppsamlingsplatsen för din klass finns?

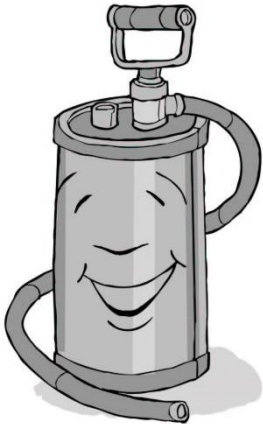


LT 19-21
KURSENS SLUTÖVNING

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> 	<p>Eleverna repeterar det de lärt sig och upplever hur det känns att lyckas. Utbildarna får feedback på vad deltagarna lärt sig.</p> <p>Repetition av det man lärt sig under kursen gång.</p> <p>3 x 30 min.</p> <p>Övningsområdet</p> <p>Redskap som behövs enligt hur övningen är uppbyggd</p> <p>1. Slutövningen kan utföras som en olympiad eller som en punktövning. Man behöver övervakare och hjälpredor för varje punkt. Vid planerandet av punkterna bör man ta i beaktande vad eleverna lärt sig just på denna kurs. Punkterna kan t.ex. vara följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) första hjälp (sidoläge, kontroll av patient) b) pyttssprutan (sprutuppgift) c) olycka (nödanmälan) d) knopar (dubbelt halvslag) e) strålrör (val av rätt strålrör...) f) slangar (rulle, dubbelrulle) g) släckning (släcka med släckningstäcke) <p>2. Genomgången av övningen görs endera muntligt under utbildarens ledning eller skriftligt. Vad var det roligaste på lägret / kursen, vad var svårast? Vad skulle du ha velat lära dig mera om, vad var tråkigast?</p> <p>3. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.</p>
--	--

LT 22

AVSLUTANDET AV KURSEN


MÅL	Eleverna reser hem glada och nöjda. Utbildarna får respons angående kursen
INNEHÅLL	Kursavslutning, responstillfälle, utdelande av studieböckerna
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sitt eller stå i en ring så alla ser varandra. Utbildaren ger respons om kursen, slutövningen och lägret. Berätta kort om innehållet i följande kurs. 2. Tack och hälsningar framförs. Låt kurskamraterna skriva en hälsning i din arbetsbok. 3. Ifall eleverna inte gjort utvärderingen av kursen på förra lektionen görs den nu. 4. Utbildarna delar ut kursintyg, kursböcker och kursmärken samt skakar hand med eleverna. 5. Utbildaren berättar när och hur man kommer avsluta lägret. 6. Hjälpbildarna fyller i sina kritikblanketter och lämnar dem till kursdragaren. 7. Loppu slut för detta år !

VALBARA ÄMNEN

ÖT	Lägerliv
ÖT	Spelregler för kursen
ÖT	Samhörighet
ÖT	Knopar
ÖT	Övningsbana med knopar
LT	El säkerhet
LT	Tävlingsverksamhet
LT	Polisens verksamhet
LT	Uppförande
LT	Kökets verksamhet
LT	Klädseln
LT	Vattensäkerhet
LT	Vattensäkerhet, simning
LT	Varmans rättigheter

LT Vb 1

LÄGERLIV

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> <p><i>Hela kursen (eller gruppvis) kan också tillsammans med en utbildare vandra runt på lägerområde och besöka de viktigaste platserna.</i></p> <p><i>Medan grupperna väntar på sin tur att starta i orienteringen kan de teckna ett eget lägerområde med tält, vindskydd, brasor osv.</i></p> 	<p>Eleven förstår hur lägret fungerar och klarar sig själv på lägret.</p> <p>Lägret regler, kursens arbetssätt, att bo i tält, regnväder, torkandet av kläder.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet och övningsområdet</p> <p>Berättelse, flaptavla, karta över lägerområdet för utdelning åt eleverna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Läs historien om Ullis och Freddys skogsvandring. 2. Diskutera berättelsen och vad som skiljer sig från ett normalt stadsliv. Utbildaren skriver upp tankarna på tavlan. 3. Gå igenom den allmänna tidtabellen för lägret. 4. Visa en karta över lägerområdet. Berätta var de olika viktigaste punkterna finns. Dela in eleverna i parvis grupper. Varje grupp får en karta över lägerområdet och därefter får grupperna söka upp ett antal platser på kartan. Efter detta kommer de tillbaka till utbildaren. <p><i>Man kan förbereda denna orientering på så sätt, att man placerar ett nummer eller bokstav vid varje punkt. Gruppen skall därefter komma ihåg vad som fanns vid punkten ifråga. På detta sätt kan man kolla att gruppen varit på rätt plats. Eleverna lär sig samtidigt hitta på området.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
--	---

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

Lägerområdet är oftast tryggt och avskärmat men även där kan tråkiga överraskningar ske. Om barnet t.ex. tappar bort sig i skogen är det bra om man har lärt barnen följande grundläggande saker:

1. Stanna på platsen! Krama ett träd.
2. Se till att du syns och hörs! Sprid ut dina saker omkring dig så att någon kan hitta dig. Gör spår efter dig. Ropa på hjälp med jämna mellanrum.
3. Håll dig varm! Försök hålla dig torr. Värm händerna på din mage. Kryp ihop så mycket du kan.

Övning "Ensam i skogen"

Alla barn är inte vana att röra sig i skogen och kan därför lätt bli rädda om de hamnar ensamma i skogen. Man kan dock öva att vara ensam i skogen.

För övningen behövs två vuxna per varje grupp med barn.

En av de vuxna och ett barn stannar på startplatsen. De övriga går tillsammans längs en stig i skogen. Barnen lämnas ett och ett ensam vid stigen med ett så långt avstånd mellan barnen, att de inte ser eller hör de övriga medan de andra fortsätter framåt. Barnet får vänta på platsen och njuta av naturens tysthet.

När ca 10 minuter har gått startar den vuxna som finns på startplatsen och går längs stigen och plockar upp barnen ett efter ett och medan gruppen växer går man till den andra vuxna vid stigen slut.

När barnen lärt sig vara ensamma i skogen kan man genomföra övningen i mörker.

Gerd Mattson, Åbo, Tapio, Skogen i Skolan 1/2002.



BERÄTTELSE

ULLIS OCH FREDDY PÅ VANDRING I SKOGEN

"Var e du?" ropade Ullis. Det regnade och började bli mörkt ute. För bara en liten stund sedan hade de vandrat med sina rinkor på ryggarna efter varandra på den smala stigen men nu när Ullis vände sig om och tittade bakåt kunde hon inte se Freddy någonstans. "Vart har han nu igen försvunnit" utbrast hon småargt. "Vi måste ju hitta en lugn och skyddad plats som är tillräckligt jämn att övernatta på. Plötsligt brakade det i buskarna. Regnet ökade i styrka och Ullis kände sig lite rädd. Då dök Freddys huvud upp ur en buske och med ett brett flin ropade han "här finns det massor av hallon". De åt av de goda bären och sedan fortsatte de sin vandring. Regnet avtog och himlen ljusnade så småningom.

När de vandrat en halv timme kom de till en glänta som var omgiven av täta buskar. Där kom de överens om, att Freddy bygger en sovplats och ett vindskydd medan Ullis samlar torr ved och tändar en brasa så de kan koka kvällste. Freddy samlade gräs att ligga på och harmades lite över att han glömt de nya liggunderlagen de fått i julklapp hemma. Ullis hämtade vatten ur sjön och la en rengöringstablett i kastrullen; hon var glad att hon i sista stund kommit ihåg att sticka ned några tabletter i rinkan innan de gick hemifrån. Medan tevattnet värmdes bytte Ullis till torra kläder och hängde de våta kläderna på tork över några kvistar. "I morgon är de torra och kan användas på nytt" tänkte hon. Hon rullade även ut sovsäckarna så de skulle vädras lite.


Bakom en stor björk grävde Freddy en grop i marken. Gropen skulle fungera som toalett för dem så länge de var här. Tvätta sig kunde man i sjön, vattnet var kallt men Freddy plaskade på länge och väl ända tills Ullis påpekade, att hans läppar var alldeles blå. Ullis hoppades, att han inte skulle förkyla sig för de var ännu tre dagar kvar av deras vandring. Innan de kröp in i sina sovsäckar kontrollerade de noggrant, att brasan var helt och hållet släckt.

Följande morgon åt de morgonmål med god aptit och samlade därefter ihop alla sina saker. Speciellt Ullis var noggrann med att inte lämna någonting, inte ens skräp kvar på lägerplatsen. Freddy fyllde vattenflaskan och la den tillsammans med en chokladstång i en av rinkans yttre fickor. Han ropade på Ullis men hon svarade inte och syntes inte till. Freddy tog av sig rinkan på nytt och gick för att leta efter henne. Ullis stod bakom ett träd djupt försjunken i en karta och med kompassen i handen, hon hade funderat på i vilken riktning de skulle gå. Nu var de båda färdiga att fortsätta vandringen. Solen sken från en klarblå himmel och på en stor sten en bit längre bort låg en huggorm och solade sig. Ullis var glad och sken i kapp med solen.




LT Vb 2-3

UPPGÖRANDE AV SPELREGLER FÖR KURSEN

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>  <p>MAN FÅR INTE RETA NÅGON</p> <p>ALLA SKALL TAS MED I LEKEN</p> <p>ETT LEENDE KOSTAR INGENTING</p>	<p>Eleverna förbinder sig att fungera i grupp enligt på förhand uppgjorda regler.</p> <p>Elevernas egna regler om retande, att hjälpa andra, att hålla tidtabellen, osv.</p> <p>2 x 30 min.</p> <p>Lektionssalen</p> <p>Flaptavla, pennor</p> <ol style="list-style-type: none"> Skriv gruppvis ner tio olika saker som man kan göra och inte får göra på ett brandkårsläger. Gå gemensamt igenom de olika reglerna. Välj ut de bästa reglerna som här efter gäller för denna kurs. Alias ordlek: Dela in kursen i två grupper. En person i den första gruppen förklarar ett ord som har med brandkårsverksamhet att göra medan de övriga i gruppen skall gissa vad det är frågan om (t.ex. pyttsspruta – en stor burk som det kommer vatten ur). Om det egna laget inte kommer på ordet får det andra laget gissa en gång. Det lag som kommer på rätt ord får ett poäng och får fortsätta med följande deltagare och ord. I stället för aliasleken kan du låta barnen rita saker man blir på gott humör av. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
---	--

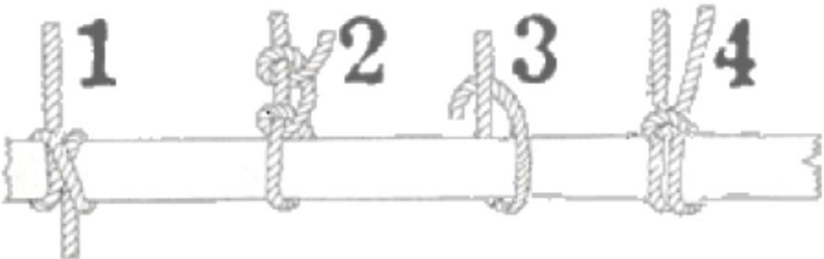
LT Vb 4-6

SAMHÖRIGHET

MÅL	Eleverna känner samhörighet med varandra, man lär känna varandra, man blir motiverad att lära sig.
INNEHÅLL	Olika lekar
LEKTIONENS LÄNGD	3 x 30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet eller övningsområdet
REKVISITA	Enligt behov
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<p>Enkla, små lekar kan med fördel användas som inledning vid tillfällena då gruppens medlemmar inte känner varandra från tidigare. Med hjälp av lekarna lär gruppens medlemmar känna varandra. Vid dessa tillfällen är det mycket viktigt att alla gruppens medlemmar deltar i leken. För uppvärmningen kan man ta en lek där man inte behöver berätta något om sig själv. När man fått upp stämningen en aning kan man påbörja att lära känna varandra bättre.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alla står i en ring och presenterar sig själv. Därefter försöker man minnas vad alla heter. Varje deltagare kan t.ex. säga "Jag ger mig av till en öde ö och jag tar Siv, Sari, Janne, Vesa, Lefa, osv. med mig" dvs. man räknar upp alla namn man kommer ihåg. Den som sitter i början av ringen har lättare än de i slutet av ringen efter som de inte behöver komma ihåg så många namn. 2. Deltagarna sitter i en ring. Före man börjar leken berättar alla i tur och ordning vad man heter. Man behöver inte ännu lära sig namnen. Den som börjar kastar en boll till en deltagare som han vill veta vad heter och han säger sitt namn och rullar bollen vidare till en annan i ringen. 3. Deltagarna sitter i en ring. Man berättar i tur och ordning sitt namn och sin födelsedag. Deltagaren flyttar sig i ringen på så sätt att den som har födelsedag tidigare än de övriga sitter till vänster om den som är född senare. Till slut sitter alla i ringen enligt sin födelseid. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

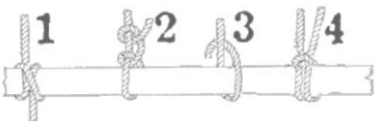
LT Vb 7

KNOPAR


MÅL	Eleverna repeterar de knopar de kan och kan använda dem i rätt tillfälle
INNEHÅLL	Halvslag, dubbelt halvslag, lärkhuvud, osv.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Övningsområdet
REKVISITA	Snörstumpar ca 2 m långa
BESKRIVNING AV LEKTIONEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Denna lektion har samma målsättning som den obligatoriska lektionen. Denna tilläggslektion kan användas om gruppens storlek är sådan, att en lektion inte räcker för att lära ut knoparna. 2. Man kan också vid behov lära ut pålsteken och åttan om tiden räcker till. 3. Öva att binda ihop, transportera och lyfta olika redskap med hjälp av linor. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.  <ol style="list-style-type: none"> 1. Dubbelt halvslag 2. Dubbelt halvslag runt egen part 3. Halvslag 4. Lärkhuvud

LT Vb 8-9

ÖVNINGSBANA MED KNOPAR

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> 	<p>Eleverna repeterar de knopar de kan och kan använda dem i rätt tillfälle.</p> <p>En bana med olika knopar.</p> <p>2 x 30 min.</p> <p>Övningsområdet</p> <p>Snörstumpar ca 2 m långa</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildarna bygger en bana med punkter där man gör olika knopar; halvslag, dubbelt halvslag, lärkhuvud, osv. om man lärt ut flera knopar. 2. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
--	--

LT Vb 10
ELSÄKERHET

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>  <p>Mångsidiga och intressanta historier och uppgifter finns på adressen http://sahkoturva.info</p>	<p>Eleverna känner till el apparater i hemmet som kan vålla farosituationer och kan använda dessa tryggt.</p> <p>Elektricitetens egenskaper och faror, trygg användning av el-apparater.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>1. Utbildaren och eleverna diskuterar tillsammans vad elektricitet är och till vad den behövs.</p> <p>Med hjälp av elektriciteten kan man lätt flytta energi dit man behöver den. Elkablarna finns i alla rum i huset. Elektriciteten kommer till huset från kraftverken via kablar i luften och i marken. I musklerna finns det muskelkraft och den energi som framställs i kraftverken kallas elektricitet. Kraftverket är som en stor fabrik som fungerar med eld eller vatten som bränsle. Elektriciteten bildas när bränslet, t.ex. stenkol, naturgas eller olja bränns och dess energi därmed frigörs och omvandlas till elektricitet i en generator. Elektricitet kan framställas på olika sätt, men all el härstammar i sista hand från solen. I ett bränsle finns energin lagrat i kemisk form medan den i vattnet och vinden finns som rörelseenergi.</p> <p>2. Diskutera tillsammans säkerheten på de apparater man använder hemma. (inga söndriga sladdar, inte i närheten av vatten, drag ut stöpseln då du gått hemifrån osv.).</p> <p>3. Utbildaren går också samtidigt igenom hemmets brandskydd på ett allmänt plan.</p> <p>4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.</p>
--	---

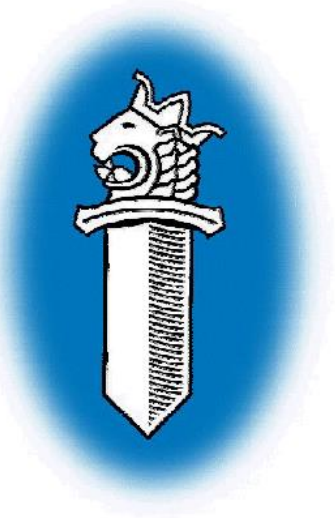

LT Vb 11

TÄVLINGSVERKSAMHET

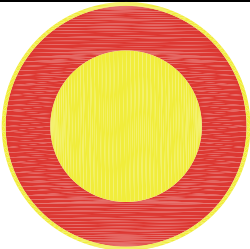



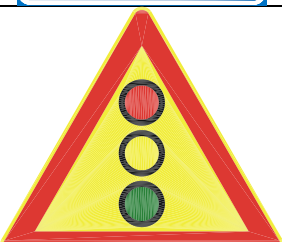

MÅL	Eleverna känner till vilka tävlingar som brandkåreerna ordnar
INNEHÅLL	Olika tävlingar, Veikon Malja, Monitaito, Frågesport, redskaps-tävling, osv.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	Flaptavla
BESKRIVNING AV LEKTIONEN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fråga vilka brandkårstävlingar deltagarna känner till. Låt deltagarna berätta kort om sina erfarenheter. 2. Utbildaren kan hjälpa till och förklara närmare hurudan tävling det är fråga om. 3. Utbildaren kan berätta vilka tävlingar som finns och kan t.ex. ta fram några frågor ur en frågesport. Veikon malja Frågesport Mångkunnighetstävlingen FSB:s egna tävlingar 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

LT Vb 12

POLISENS VERKSAMHET


<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> <div data-bbox="204 981 539 1496" style="text-align: center;">  </div> <p>Man kan även som ett alternativ öva trafikmärken med hjälp av ett minnesspel.</p>	<p>Eleverna förstår polisens uppgift som övervakare av trafiken samt förstår hur viktigt det är att använda hjälm.</p> <p>Trafikupplysning (cyklandet)</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Flaptavla, trafikmärken, besökande polispatrull</p> <p>1. Skriv upp i form av en tankekarta vad polisen sysslar med.</p> <div data-bbox="687 994 1337 1413" style="text-align: center;">  </div> <p>2. Diskutera i grupper varför man bör använda hjälm när man cyklar. Utbildaren skriver ned resultaten.</p> <p>3. Be att en polispatrull besöker lägret och berättar om sin verksamhet (boka besöket i tid innan lägret).</p> <p>4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.</p>
--	---

MINNESSPELKORT

	<p>Fordonstrafik förbjuden</p>
	<p>Motorfordonstrafik förbjuden</p>
	<p>Trafikering förbjuden för cykel och moped</p>
	<p>Ej för fotgängare</p>
	<p>Skyddsväg</p>
	<p>Varning för trafikljus</p>
	<p>Gångbana</p>

LT 13

UPPFÖRANDE

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>  <p>Lek:</p> <p><i>Leendet smittar. Barnen sitter i en ring; ett barn sitter mitt i ringen. Den som sitter mitt i ringen ler mot någon i ringen. Den som får leendet flyttar det vidare. Den som sitter i ringen skall försöka gissa var leendet finns. Leendet skall försöka flyttas utan att den som sitter mitt i ringen märker det. När den som sitter i ringen hittar leendet flyttar den som "blev fast" in i ringen.</i></p>	<p>Eleven förstår, att han representerar hela brandkårsfältet när han uppträder i brandkårens kläder.</p> <p>Grunder i hur man uppför sig i brandkårsdräkt.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen / utbildningstältet</p> <p>Tavla</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren berättar allmänt om värderingar och inställningar samt om hur människor i allmänhet värderar brandkårister. 2. Berätta åt eleverna hur man uppträder i brandkårsdräkt och hur man INTE betar sig (högljutt, halvklädd, storkäftad, ...). <p>Brandkårsdräkten skapar ett ansvar för rätt och exemplariskt beteende. Grunderna är naturligt uppträdande, vänlighet och att beakta andra. Vid olika festarrangemang är det bra att känna till etikett dvs. de allmänna beteendeformerna. Etikettens formella regler kallas protokollär. Protokolläret bestämmer rangordningen: ställning, tjänsteår (hur länge man haft en tjänst), titel, fysisk ålder.</p> <p>Brandkårens anvisningar för hälsandet grundar sig på försvarsmaktens tjänstereglemente. Hälsandet ger en bild av en samlad grupp. Den artigaste hälsar först. En grupp i formation hälsas genom att hälsa på dess ledare och formationen hälsar genom sin ledare. Om gruppen inte är i formation hälsar varje enskild individ själv.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Diskussion om hur en brandkårist skall uppföra sig på olika tillställningar som fester, begravningar, osv. 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.
---	---



LT Vb 14

KÖKETS VERKSAMHET

<p>MÅL</p> <p>INNEHÅLL</p> <p>LEKTIONENS LÄNGD</p> <p>PLATS</p> <p>REKVISITA</p> <p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p> <p>Innehållet i kostcirkeln:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) grönsaker, bär och frukter b) spannmålsprodukter c) kött, fisk och ägg d) mjölkprodukter e) potatis f) matfetter och oljor 	<p>Eleverna kan äta hälsosamt och i enlighet med goda seder samt förstår hur köket på lägret fungerar.</p> <p>Handtvätt, uppförandet vid maten, disk, matrester, husmor har ordet, specialdieter.</p> <p>30 min.</p> <p>Lektionssalen eller köket</p> <p>Papper och pennor</p> <p>1. Rita tillsammans en kostcirkel. Berätta vad de dagliga måltiderna skall innehålla.</p> <div data-bbox="719 981 1310 1599" data-label="Image"> </div> <p>2. Be köksvärdinnan visa och berätta om lägerköket samt berätta hur man kommer att äta under lägertiden.</p> <p>3. Påminn om hur viktigt det är att tvätta händerna före maten, hur man betar sig i matsalen (ingen mössa på huvudet, man skriker inte, inga armbågar på bordet osv.) samt hur man behandlar matrester och hur man diskar.</p> <p>4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.</p>
---	---

LT Vb 15

KLÄDSELN

MÅL	<p>Eleverna förstår hur man betar sig i brandkårsdräkt och känner till olika dräkter.</p>
INNEHÅLL	<p>Dräkter som brandkåren använder, hur dräkterna används och respekteras.</p>
LEKTIONENS LÄNGD	<p>30 min.</p>
PLATS	<p>Lektionssalen</p>
REKVISITA	<p>Utbildaren har en fullständig brandkårsuniform, Bilder på olika dräkter</p>
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gå tillsammans igenom vad som hör till uniformen och vad som hör till släckningsdräkten (med hjälp av bilder eller modeller). 2. Fundera på vilken dräkt som används vid vilket tillfälle. 3. Påpeka, att hur en enskild person betar sig i brandkårsdräkt inverkar på hela brandkårens image.  <ol style="list-style-type: none"> 4. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

BAKGRUNDSMATERIAL FÖR UTBILDAREN

Man känner igen en brandkårist som en brandkårist speciellt då han är klädd i brandkårsdräkt. Då man är klädd i tjänste- eller brandkårsdräkt förväntas man uppföra sig ännu precisare och artigare än normalt.

När vi representerar den egna brandkåren och jobbar för brandväsendets anseende är en saklig och klanderfri klädsel en av de viktigaste sakerna att komma ihåg. Därför borde man närmare bekanta sig med etikett- och protokollregler. Etikett- och protokoll kan kallas för snobberi, men dessa är bara ett hjälpmedel för oss så vi vet hur vi skall bete oss i olika situationer som vi ändå i något skede av livet ställs inför.

När en brandkårist rör sig i uniform är han ofta ett föremål för intresse och fungerar därför som modell. Detta skapar ett ansvar för ett uppträdande som är korrekt och exemplariskt. Grundläggande för ett bra uppträdande är naturlighet, vänlighet och att ta hänsyn till andra. En bra grund för uppträdandet kan vara artighet som även hör till brandmannens dygder. Artighet är en vänlig inställning till andra och att observera positiva saker. Tillgjordhet är inte samma som artighet. (Kipinä, J. Hassila).

Till en fullständig brandkårsdräkt hör följande utrustning:

- uniformsrock
- lång- eller kortärmad ljus skjorta
- raka byxor
- båt- eller skärmmössa
- mörka skor
- mörka strumpor
- mörkblå slips

Brandkåristens festdräkt betyder att man använder paraduniformsrock med stora ordnar eller ordensband. Festdräkten kan användas vid tillställningar som börjar efter kl. 18:00 och om det i inbjudan står frack eller mörk kostym med stora medaljer. På brandkårens egna tillställningar kan denna dräkt användas fastän tillställningen börjar före kl. 18:00.

Släckningsdräkt:

- halardräkt eller rock och byxor
- brandhjälm
- brandskodon
- brandhandskar
- underhuva

Brandkårsungdomarnas märken

Brandkårsungdomarna använder speciellt fastslagna märken som bärs på dräktens högra ärm. Brandkårens ungdomsledare använder samma märken och bär dem på samma sätt samt dessutom övriga märken beroende på tjänsteställningen i brandkåren.

Märkessystemet



Grundmärket för brandkårsungdom



NyKu 1



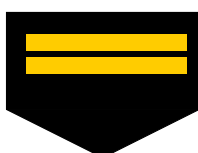
NiKu 1



1 forts.kurs



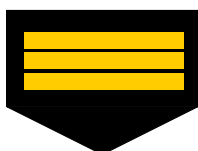
NyKu 2



NiKu 2



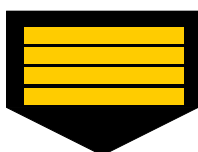
2 forts.kurser



NiKu 3



3 forts.kurser


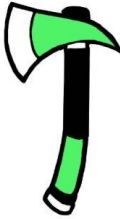
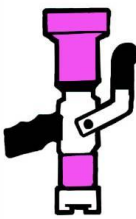



NiKu 4




4 forts.kurser

Nivåmärken


Nivåkurs I	Nivåkurs II	Nivåkurs III	Nivåkurs IV
			
Slangmästare	Redskapsmästare	Strålmästare	Sprutmästare

LT 16
SÄKERHET VID VATTEN

MÅL	Eleverna kan bete sig tryggt på stranden.
INNEHÅLL	Hur man uppför sig säkert på stranden
LEKTIONENS LÄNGD	30 min.
PLATS	Simstranden
REKVISITA	Flytvästar
BESKRIVNING AV LEKTIONEN 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samling på simstranden. 2. Eleverna sitter i en ring och får i tur och ordning säga hur man skall uppföra sig på stranden. T.ex. skrikandet, nedskräpning, lyssnande till musik med hög volym, hjälp vid olyckstillbud osv. osv. 3. Diskutera också säkerhet i en båt och om användandet av flytvästar. 4. Alla övar att klä på sig en flytväst. 5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

LT 17
SÄKERHET VID VATTEN, SIMNING

<p>MÅL</p>	<p>Eleverna är inte rädda för vatten och lär sig grunderna för simmandet. Njuta av vattenlekar.</p>
<p>INNEHÅLL</p>	<p>Repetition av simmandets grunder, simning.</p>
<p>LEKTIONENS LÄNGD</p>	<p>30 min.</p>
<p>PLATS</p>	<p>Simstranden</p>
<p>REKVISITA</p>	
<p>BESKRIVNING AV LEKTIONEN</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samling på simstranden. 2. Utbildaren visar inom vilket område man får simma och i vilken riktning simmandet sker (in mot stranden, längs stranden). Eleverna får simbräden med vars hjälp de kan öva att sparka sig framåt. 3. Utbildaren visar rörelserna för rygg- och bröstsim och barnen övar dessa på land som torrövning och därefter i vattnet. 4. Vattennata. Om utbildaren vet, att barnen vågar hålla huvudet under vatten kan man leka denna lek. Den som är fångare håller huvudet under vattnet och försöker fånga de övriga. Man får röra sig enbart inom ett begränsat område. 5. <i>Ställ upp eleverna i tre rader. De första i varje rad startar och simmar ryggsim till slutet av raden. Detta är ingen tävling utan simmandet sker lugnt och sansat tre barn åt gången. Prova också bröst- och hundsim.</i> 6. Till slut får eleverna plaska på i fri ordning med hjälp av simbräden, bollar osv. 7. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.




Utbildaren tar reda på vad eleverna kan och gör övningen svårare om det behövs.

Lek:

Dela in eleverna i två grupper. Lagen ställer sig i ett led ca 15 m från vattenlinjen. Den första i laget har ett ämbär. När startsignalen går springer han fram till vattnet, fyller ämbaret och bär det till en tunna. Han ger ämbaret åt följande och så fortsätter man tills tunnan är fylld. Ju längre man vågar springa ut i vattnet desto mera vatten får man i ämbaret.

LT 18
VARMANS SKYLDIGHETER OCH RÄTTIGHETER

MÅL	Eleven får en kollektiv säkerhetskänsla och fungerar enligt den.
INNEHÅLL	Varmans rättigheter och skyldigheter, rätt att få och skyldighet att ge hjälp.
LEKTIONENS LÄNGD	30 min
PLATS	Lektionssalen / utbildningstältet
REKVISITA	
BESKRIVNING AV LEKTIONEN  <p>Med allemansrätt avses att varje medborgare har rätt till naturen, oberoende av vem som äger eller innehar marken. Man behöver alltså inte be markägaren om lov för att röra sig i det fria, inte heller betala för det, så länge man håller sig inom gränserna för allemansrätten. Men allemansrätten betyder också att man inte får orsaka olägenheter eller skada för människor eller miljö, inte heller uppträda på ett störande sätt.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utbildaren berättar vad som menas med allemansrätten. 2. Berätta om varje persons skyldighet att ge och få hjälp, både av lekmän och professionella. Berätta vilken skillnaden är mellan lekmanhjälp och professionell hjälp. 3. Berätta om varje persons skyldighet att rädda, anmäla, släcka, begränsa och vägleda vid en olycka. Bl.a. räddningslagen och vägtrafiklagen stadgar att alla skall ge hjälp enligt egen förmåga nå någon har råkat ut för en olycka. Även om man inte har fått utbildning i första hjälp skall en person som anländer till en olycksplats ta reda på om någon befinner sig i livsfara och skall vid behov göra nöd-anmälan till 112. 4. Diskutera med eleverna om olika situationer där de behöver sina rättigheter och när de har rätt att få/ge hjälp. 5. Berätta var och när kursen samlas nästa gång.

STORDIA

ALLEMANSRÄTTIGHETER

Du får:

- röra dig till fots, cykla och åka skidor överallt i naturen utom på gårdsplaner eller över åkrar, ängar eller planteringar som kan ta skada
- tillfälligt vistas på marker där det är tillåtet att röra sig enligt ovan - du kan till exempel tälta relativt fritt, bara du håller ett tillräckligt avstånd till andras bostäder
- plocka vilda bär och blommor samt svamp
- meta och pimpelfiska
- ägna dig åt båtliv, simma och tvätta dig i sjöar och vattendrag samt färdas på isen.

Du får inte:

- störa häckande fåglar eller deras ungar eller skada fågelbon
- skrämna renar eller vilt
- på annans mark fälla eller skada växande träd, inte heller ta torra eller kullfallna träd, ris, mossa eller liknande
- utan tvingande skäl göra upp öppen eld på annans mark
- störa hemfriden till exempel genom att slå läger alltför nära en bostad eller genom att föra oväsen, t.ex. spela högljudd musik
- skräpa ner i naturen
- köra ett motorfordon i terrängen utan tillstånd av markägaren, inte heller fiska eller jaga utan vederbörliga tillstånd.

LT



ELEVENS RESPONSBLANKETT

Namn _____ Kurs NIVÅKURS I
 Datum _____ Plats _____

Ringa in det alternativ du tycker passar bäst. Skriv gärna ner dina egna tankar på linjerna under frågan!

1 = alltid, 2 = nästan alltid, 3 = ibland, 4 = sällan, 5 = aldrig



1. Jag följde reglerna på lägret 1 2 3 4 5

2. Jag tog hand om mina egna saker 1 2 3 4 5

3. Jag gav de andra arbetsro 1 2 3 4 5

4. Jag var aktiv och positivt inställd 1 2 3 4 5

5. Tycker du, att det är för mycket lektioner eller övningar på denna kurs?

6. Fick du vänta mycket under övningarna eller fanns det hela tiden något att göra?

7. Lärde du dig mycket nytt på kursen eller var det enbart gamla saker som upprepades?

8. Kom du överens med utbildarna och de andra kursdeltagarna? Något du är arg på?

9. Vad tycker du att var allra bäst på kursen ? Vad var tråkigast? Vad skulle du vilja ha mera av och vad mindre av?

TACK FÖR ATT DU SVARADE PÅ DESSA FRÅGOR !

Din kursledare



RESPONSBLANKETT FÖR UTBILDAREN

Namn _____ Kurs NIVÅKURS I
Datum _____ Plats _____

Denna utvärdering kommer endast att användas som ett hjälpmedel för kursledaren så han kan utveckla och förbättra kursen.

1. Tycker du, att kursens mål var ändamålsenliga och lätta att förverkliga?

2. Kunde du själv de ämnen du skulle lära ut? Förstod eleverna dig?

3. Var de metoder du använde lämpliga för ämnena du skulle lära eleverna? Fick eleverna tillräckligt uppgifter? Blev det för mycket väntetid för eleverna?

4. Fanns det tillräckligt med redskap för utbildningen? Vad fattades?

5. Hur tyckte du din egen kommunikation fungerade? (klara utlåtanden, användande av exempel som står nära eleverna, deltog eleverna i diskussion med dig).

6. Hur var gruppandan i din grupp? (förhållandet mellan elev/lärare, förhållandet utbildare emellan, förhållandet mellan eleverna).

7. Var det lugnt under utbildningen? Var eleverna motiverade?

8. Hur tycker du att du kan förbättra din egen verksamhet? Vad klarade du bra? Vad behöver du hjälp med? Hur kunde arrangemangen ha gått smidigare?

Tack för att du tog dig tid att fylla i blanketten !

Kursledare